

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och av 3 b § i lagen om utlänningsregistret

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att utlänningslagen och lagen om utlänningsregistret ändras. Till utlänningslagen fogas en ny grund för uppehållstillstånd. Det ska vara möjligt att bevilja uppehållstillstånd för en utlänning som har grundat eller kommer att grunda ett s.k. tillväxtföretag i Finland. Uppehållstillstånd på grund av företagande ska dessutom kunna beviljas oberoende av bolagsform.

Det föreslås att processen kring fortsatt uppehållstillstånd görs smidigare genom att kravet på nya fingeravtryck vid ansökan om fortsatt uppehållstillstånd slopas, och därför ändras även lagen om utlänningsregistret. Dessutom förlängs den maximala giltighetstiden för det första uppehållstillståndet för experter.

Syftet med propositionen är att stödja företagande och därigenom den ekonomiska tillväxten.

Avsikten är att lagarna ska träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Allmänt om regleringen i utlänningslagen	4
Uppehållstillstånd på grund av företagande	5
Uppehållstillståndets giltighetstid	6
Fingeravtryck för uppehållstillståndskort.....	6
2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet.....	6
Allmänt.....	6
Danmark	8
Nederländerna	9
Estland.....	9
Frankrike	10
2.3 Bedömning av nuläget	10
Allmänt.....	10
Uppehållstillstånd på grund av företagande	11
Fingeravtryck för uppehållstillståndskort.....	11
Giltighetstid för uppehållstillstånd för experter	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
3.1 Allmänt	12
3.2 Tillväxtföretagare.....	12
3.3 Företagare	13
3.4 En allmän effektivisering i samband med fortsatt uppehållstillstånd	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	14
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	15
4.3 Samhälleliga konsekvenser	16
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	17
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	19
DETALJMOTIVERING	20
1 LAGFÖRSLAG	20
1.1 Utlänningslagen	20
1.2 Lag om utlänningsregistret.....	27
2 IKRAFTTRÄDANDE	28
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	28
LAGFÖRSLAG	30
1. Lag om ändring av utlänningslagen	30
2. Lag om ändring av 3 b § i lagen om utlänningsregistret	37
BILAGA	39
PARALLELLTEXT	39
1. Lag om ändring av utlänningslagen	39
2. Lag om ändring av 3 b § i lagen om utlänningsregistret	51

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Bestämmelserna i utlänningslagen (301/2004) om utländska experters invandring bygger på en lag som trädde i kraft 2004. Det finländska företagsfältet har därefter genomgått en historiskt betydande omvandling där det håller på att ske en övergång från ett företagsfält med ett fåtal stora företag mot ett dynamiskt företagsekosystem bestående av många små företag. Nya arbetsplatser uppkommer för närvarande i synnerhet i små och medelstora teknik- och innovationsbaserade tillväxtföretag där även största delen av den ökade produktiviteten föds.

Utlänningslagen uppdateras så att den motsvarar dagens behov i en internationell omvärld. Bestämmelserna i den gällande lagen ändras så att uppehållstillstånd på grund av företagande ska kunna beviljas även andra företagare än näringsidkare eller yrkesutövare, dvs. t.ex. företagare som är verksamma i aktiebolagsform.

För tillväxtföretagare skapas ett eget förfarande enligt internationella modeller. Med tillväxtföretagare, som ofta kallas uppstartsföretagare, avses unga innovationsbaserade företag vars affärsmodell är inriktad på en snabb internationell tillväxt. Typiska exempel är företag som tillhandahåller olika spel- och mobilapplikationer och webbtjänster. Det är fråga om en ny grund för uppehållstillstånd. I flera andra länder används redan ett särskilt förfarande för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare och staterna strävar efter att med aktiva åtgärder dra till sig internationella tillväxtföretagare.

Förändringarna i omvärlden påverkar också de krav som ställs på processen med uppehållstillstånd. Moderna tillväxtföretag fungerar i en miljö med högt tempo och en hård internationell konkurrens om både kapital och experter. Processen med uppehållstillstånd måste därmed bli ännu flexiblare så att Finland klarar sig i den internationella konkurrensen. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde har redan vidtagits flera praktiska åtgärder för att göra förfarandet smidigare. Utöver detta görs också två ändringar i utlänningslagen som gäller processen för fortsatt tillstånd. Förfarandet för beviljande av fortsatt tillstånd lättas upp genom att kravet på nya fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd slopas och giltigheten för det första uppehållstillståndet som beviljas för expertarbete förlängs. Att slopa kravet på nya fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd innebär att den sökande kan sköta ärendet helt elektroniskt utan ett personligt besök på Migrationsverkets verksamhetsställe. Ändringen skulle också gälla uppehållstillstånd som beviljats på någon annan grund än expertarbete.

De allmänna målen i propositionen grundar sig på regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering. Det anknyter till regeringens mål för att främja företagande och ekonomisk tillväxt (punkt 3), en hållbar tillväxt och den offentliga ekonomin (punkt 4) och arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna, förbättrar försörjningskvo-ten och främjar en internationalisering av ekonomin (punkt 12). Under regeringsperioden har ytterligare dragits upp striktare riktlinjer som gäller propositionen. Regeringen fastslog i sitt företagandepaket som antogs den 5 april 2016 att rekryteringen av utländska experter bör göras flexiblare genom att man utreder var flaskhalsarna i rekryteringen finns och genom att lagstiftningen ses över för att göra rekryteringen av arbetstagare smidigare i synnerhet med beaktande av tillväxtföretag som attraherar experter med annat än lönens storlek. I företagandepaketet fastslogs också att det ska vara möjligt att bevilja uppehållstillstånd på grund av tillväxtföretagande oberoende av bolagsform.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Allmänt om regleringen i utlänningslagen

En utlänning som inte är medborgare i Europeiska unionens medlemsstater eller därmed jämförbara stater behöver uppehållstillstånd för vistelse över tre månader. Bestämmelser om grunderna för uppehållstillstånd och om andra förutsättningar för vistelse i landet finns i utlänningslagen. Uppehållstillstånd kan beviljas endast på en lagenlig grund.

Bestämmelser om uppehållstillstånd som beviljas på grund av arbete och näringsidkande finns i 5 kap. i utlänningslagen. Lagens 4 kap. innehåller allmänna bestämmelser om olika slag av uppehållstillstånd och deras längd, ansökan om uppehållstillstånd, tillståndsgrunder, försörjningsförutsättningar och andra förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd, behöriga myndigheter och uppehållstillståndskort samt definitionen på laglig vistelse. I 4 kap. föreskrivs också om uppehållstillstånd som beviljas på grund av familjeband. Familjen till en utlänning som fått uppehållstillstånd kan i princip följa med, om försörjningsförutsättningen i 39 § uppfylls. Det centrala är också att det är fråga om en familjemedlem som avses i 37 §. Den senare förutsättningen innebär i praktiken att uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas endast en medlem av den s.k. kärnfamiljen, dvs. maka eller make och minderåriga barn. Familjemedlemmens ansökan behandlas i princip tillsammans med den s.k. anknytningspersonens ansökan och uppehållstillstånd kan beviljas samtidigt.

I 36 § i utlänningslagen föreskrivs om allmänna villkor för beviljande av uppehållstillstånd som den sökande ska uppfylla oberoende av på vilken grund han eller hon ansöker om rätt att vistas i landet. Uppehållstillstånd kan vägras, om en utlänning anses äventyra allmän ordning eller säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser. Uppehållstillstånd kan med stöd av 36 § 2 mom. vägras, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa eller vistelse i landet.

Tidsbegränsat uppehållstillstånd kan enligt 33 § i utlänningslagen beroende av vistelsens karaktär beviljas antingen som kontinuerligt (A) eller tillfälligt (B). I praktiken kan tillfälligt uppehållstillstånd beviljas endast om vistelsen är klart kortvarig och av tillfällig karaktär. En sådan situation kan t.ex. vara ett tidsbegränsat anställningsförhållande som varar mindre än två år. Uppehållstillståndets karaktär har främst inverkan på möjligheterna att få permanent uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd kan enligt 56 § beviljas om en utlänning har vistats i Finland i fyra år efter det att han eller hon har fått kontinuerligt uppehållstillstånd.

Bestämmelser om försörjning finns i 39 § i utlänningslagen. Enligt den förutsätter beviljande av uppehållstillstånd att utlänningens försörjning är tryggad, om inte något annat föreskrivs i lagen. Avvikelse kan i ett enskilt fall göras från försörjningsförutsättningen, om det finns exceptionellt vägande skäl eller om ett barns bästa kräver det. Försörjningen kan bestå av inkomster från förvärvsarbete, verksamhet som företagare, pensioner, tillgångar eller andra källor. Det centrala är att en utlänning inte kan antas bli beroende av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller av någon annan därmed jämförbar ekonomisk förmån som tryggar hans eller hennes försörjning.

Särskilda bestämmelser om försörjningsförutsättningen för arbetstagare utfärdas i fråga om uppehållstillstånd för arbetstagare i 73 § 3 mom. i utlänningslagen och i fråga om annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete i 77 § 3 mom. i den lagen. Förutsättningen skiljer sig från den allmänna försörjningsförutsättningen i ovan nämnda 39 § så att arbetstagaren ska kunna få tillräckliga och regelbundna tillgångar genom inkomster från förvärvsarbete. Därmed kan t.ex. inte besparingar eller andra tillgångar beaktas.

Det första uppehållstillståndet ska i regel sökas utomlands i det land där sökanden lagligen vistas. Huvudregeln är att t.ex. en arbetstagare eller näringsidkare ska ansöka om det första

uppehållstillståndet redan innan han eller hon kommer till Finland. Om en utlänning kommer till Finland med visum eller viseringsfritt utan att på förhand ha skaffat uppehållstillstånd, kan han eller hon undantagsvis beviljas det första uppehållstillståndet på ansökan som görs i Finland, om förutsättningarna enligt 49 § i utlänningslagen uppfylls. T.ex. utlänningar som kommer för expertarbete har i praktiken kunnat ansöka om det första uppehållstillståndet först i Finland. De kan också med avvikelse från huvudregeln börja arbeta medan ansökan om uppehållstillstånd är anhängig, eftersom expertarbete enligt 79 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen får utföras i högst tre månader utan uppehållstillstånd. Bestämmelsen innebär dock inte frihet från ett eventuellt visumkrav, som bestäms enligt Europeiska unionens lagstiftning.

Uppehållstillstånd på grund av företagande

Bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av företagande, dvs. för näringsidkare, finns i 5 kap. i utlänningslagen. Med näringsidkare avses enligt 3 § 9 punkten i utlänningslagen personer som idkar näring eller utövar yrke under eget namn (yrkesutövare) eller som med tanke på företagsansvaret kan jämföras med sådana personer. Lagen förutsätter alltså att företagaren är personligt ansvarig för företagsverksamheten. Definitionen på näringsidkare i utlänningslagen skiljer sig alltså från definitionerna på företagare på andra ställen i lagstiftningen. Definitionen i utlänningslagen används när utlänningslagen tillämpas.

Bestämmelsen innebär i praktiken att uppehållstillstånd kan beviljas endast om det är fråga om en firma eller ett öppet bolag. Däremot betraktas arbete i ett aktiebolag inte som näringsidkande ens när personen äger hela aktiestocken (RP 28/2003 rd). Som näringsidkare betraktas inte heller en tyst bolagsman som arbetar i ett kommanditbolag, eftersom hans eller hennes ansvar i bolaget begränsar sig till bolagsinsatsens belopp. Däremot kan en bolagsman som arbetar i ett öppet bolag och en ansvarig bolagsman som arbetar i ett kommanditbolag med tanke på företagsansvaret jämföras med en näringsidkare, eftersom deras ansvar i bolaget är personligt och odelat.

Sådana medlemmar av andelslag som arbetar i andelslag har inte personligt ansvar för andelslagets skulder. Om det däremot föreskrivs i andelslagets stadgar att dess medlemmar är tillskottspliktiga gentemot borgenärerna, kan de medlemmar av andelslaget som arbetar i andelslaget jämföras med näringsidkare med tanke på företagsansvaret. Som yrkesutövare anses t.ex. en tandläkare, kosmetolog eller frisör under firma.

En näringsidkare som har beviljats permanent eller kontinuerligt uppehållstillstånd har rätt att utöver näringsidkande med stöd av 78 § 3 mom. 1 punkten i utlänningslagen även arbeta för någon annan. En yrkesutövars rätt att arbeta för någon annan är däremot begränsad. En yrkesutövare har enligt 77 § 3 mom. i utlänningslagen rätt att vid sidan av yrkesutövning endast arbeta i uppgifter enligt 77 § 1 mom. 1–5 punkten eller 79 § 1 eller 3 mom.

En näringsidkares ansökan om uppehållstillstånd är en process i två steg. Beviljandet av uppehållstillstånd för näringsidkare förutsätter enligt 76 § att näringsverksamheten har förutsättningar att vara lönsam och att den sökandes försörjning är tryggad. Närings-, trafik- och miljöcentralen (nedan *NTM-centralen*) prövar företags lönsamhet och den sökandes försörjning under vistelsen i landet. NTM-centralen fattar utifrån sin prövning ett delbeslut som den lämnar till Migrationsverket. Verksamhetens lönsamhet bedöms utifrån olika förhandsutredningar, t.ex. en affärsplan eller bindande föravtal och finansieringen. Näringsidkaren ska få en sådan regelbunden försörjning av vinsten från näringsverksamheten, av lönen, av personliga uttag eller av t.ex. försäljningsvinsten som under den tid uppehållstillståndet är i kraft överstiger den nedre gränsen för beviljande av utkomststödets grunddel. Den riktgivande gränsen för en tryggad försörjning har i skrivande stund varit 1 000 euro i månaden. Efter ett positivt delbeslut från NTM-centralen undersöker Migrationsverket om den sökande uppfyller de allmänna

villkoren för beviljande av uppehållstillstånd. Om villkoren enligt 36 § i utlänningslagen uppfylls, beviljar Migrationsverket den sökande uppehållstillstånd för näringsidkare. Om NTM-centralen bedömer att det inte finns förutsättningar för näringsverksamheten kan Migrationsverket inte bevilja den sökande uppehållstillstånd för näringsidkare.

Upphållstillståndets giltighetstid

Bestämmelser om det första uppehållstillståndets giltighetstid finns i 53 § i utlänningslagen. Huvudregeln är att det första uppehållstillståndet beviljas för ett år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid. Upphållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om uppehållstillstånd beviljas för en sådan rättshandling, en sådan arbetsuppgift eller sådana studier som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år. T.ex. en arbetstagare som kommer för ett tidsbegränsat tvåårigt projekt kan direkt beviljas uppehållstillstånd för två år. Ett fortsatt tillstånd kan med stöd av 55 § beviljas för högst fyra år. Ett permanent uppehållstillstånd kan efter vistelse i landet med kontinuerligt (A) uppehållstillstånd beviljas enligt vad som föreskrivs i 56 §.

Fingeravtryck för uppehållstillståndskort

Som intyg på uppehållstillstånd utfärdas ett uppehållstillståndskort. I 33 a § i utlänningslagen föreskrivs om detta. I uppehållstillståndskortets tekniska del lagras den sökandes biometriska kännetecken, dvs. ansiktsbild och fingeravtryck. Den sökande ska alltid lämna biometriska kännetecken i samband med ansökan om uppehållstillstånd i enlighet med 60 d § i utlänningslagen. I praktiken sker detta vid myndighetens servicepunkt. Villkoret gäller också vid fortsatt tillstånd.

Ett uppehållstillståndskort med biometriska kännetecken bygger på Europeiska unionens lagstiftning i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (EU:s uppehållstillståndsförordning) och förordningen (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (ändringsförordning). Förordningarna förpliktar till insamling av biometriska kännetecken för den tekniska delen i uppehållstillståndskortet. De reglerar dock inte hur ofta biometriska kännetecken ska tas.

Ett uppehållstillståndskort utfärdas för den tid uppehållstillståndet är i kraft. Kortet kan av särskilda skäl utfärdas också för kortare tid. Det är dock giltigt i högst fem år. Ett uppehållstillståndskort ska alltså förnyas med fem års mellanrum även om utlänningen har permanent uppehållstillstånd. En begränsning av kortets giltighetstid till fem år är motiverat med tanke på documentsäkerheten. I den regeringsproposition som gäller saken konstateras att det med dagens teknik kan garanteras att chippet fungerar i fem år (RP 104/2010 rd, s. 34).

Kravet på att det ska tas biometriska kännetecken gäller med stöd av 161 a § i utlänningslagen även uppehållskort som beviljas en unionsmedborgares familjemedlem.

2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Allmänt

Under de senaste åren har det i flera länder vidtagits åtgärder för att locka internationella tillväxtföretagare. Som en del av denna helhet har man i flera länder också skapat ett särskilt uppehållstillståndsförfarande för tillväxtföretagare som har byggts upp uttryckligen med hänsyn till särdragen i tillväxtföretagande och dess omvärld. Upphållstillstånd som beviljas på grund av företagande har inte begränsats så att det gäller enbart näringsidkare med personligt ansvar.

Om tillväxtföretagares betydelse för den enskilda samhällsekonomin och mera allmänt för respektive ekonomiska region vittnar också att man inom Europeiska unionen under det senaste året har diskuterat möjligheten att i framtiden skapa ett sameuropeiskt uppehållstillstånd för tillväxtföretagare och en lagstiftning kring det. Tills vidare har Europeiska kommissionen dock inte lagt fram något lagstiftningsförslag om saken och något sådant är veterligen inte heller att vänta inom den närmaste tiden. Av de övriga nordiska länderna har Danmark ett särskilt uppehållstillståndsförfarande för tillväxtföretagare och man försöker aktivt locka tillväxtföretagare till landet. Nio av Europeiska unionens medlemsstater har ett särskilt uppehållstillståndsförfarande för tillväxtföretagare. Dessa är Förenade kungariket, Irland, Spanien, Italien, Nederländerna, Danmark, Frankrike, Slovakien och Estland. Bland länderna utanför Europeiska unionen har man t.ex. i Australien, Nya Zeeland, Singapore, Kanada och Chile gjort satsningar för att locka tillväxtföretagare.

Det finns vissa skillnader mellan enskilda länders lösningar, men det finns också klara likheter mellan systemen för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare. En stor skillnad jämfört med s.k. annan, traditionell företagsverksamhet är att det vid evalueringen fästs större vikt vid en affärsidé som möjliggör en snabb tillväxt än vid företagets historia. Det är fråga om en helhetsbedömning där man bl.a. beaktar innovation, skalbarhet för produkten eller tjänsten, internationella tillväxtpotential och bakgrundspersonernas personliga kompetens och erfarenheter. Antagandet är att den som söker uppehållstillstånd har en central roll i företagets dagliga operativa verksamhet. Tillväxtföretag är allmänt verksamma i teknikbaserade branscher.

De system som visat sig mest funktionella bygger i allmänhet på ett förfarande i två steg där någon annan än uppehållstillståndsmyndigheten först utför en evaluering av tillväxtföretagets affärsmodell. Det varierar från land till land vilken instans det är. I vissa länder är det fråga om en annan organisation av myndighetstyp i företagsfältets närhet. I vissa länder utförs bedömningen av en styrgrupp bestående av representanter från privata sektorn eller en kombination av de två ovan nämnda. Det centrala är att uppehållstillståndsmyndigheten inte evaluerar affärsdimensionen utan endast förutsättningarna främst för den personliga säkerheten och försörjningen.

Utifrån internationella erfarenheter är det klart att uppehållstillståndsprocessen för tillväxtföretagare ska vara så flexibel och snabb som möjligt, eftersom det råder en internationell konkurrens om kvalificerad arbetskraft. När det gäller tillväxtföretagare måste man gå in för ett ganska nytt slags angreppssätt. Tillväxtföretagande är som begrepp förknippat med ett stort risktagande i hopp om en snabb och betydande tillväxt. Således måste man också i inreseskedet acceptera att alla tillväxtföretagare som kommer till landet trots förhandsevalueringen av affärsmodellen inte lyckas åtminstone på första försöket. Tröskeln för inresa får dock inte vara för hög, eftersom ingen expert med full säkerhet kan förutsäga vilken framgång företaget kommer att ha. Det är snarare fråga om en evaluering av affärsidén och av vilken potential personerna bakom den har.

Det finns vissa skillnader i detaljerna i olika länders lösningar. Vissa länder kräver t.ex. ett minimikapital, andra inte. Vissa länder kräver att tillväxtföretagaren redan har lyckats skaffa investeringsavtal uttryckligen i investeringskällor som finns i det aktuella landet. Spanien, Irland och Förenade kungariket kräver kapital av en viss storlek. I Frankrike får däremot alla som fått uppehållstillstånd på grund av tillväxtföretagande offentligt finansierat understöd för sin affärsverksamhet.

Utifrån internationella erfarenheter får uppehållstillståndets giltighetstid inte vara för kort för att företagarna ska våga satsa på vistelse och företagande i landet utan oro för att uppehållsrätten ska upphöra. I vissa länder har problemet varit att en stor del av tillväxtföretagarna inte stannar i landet utan flyttar sin verksamhet någon annanstans. Längden på det första uppe-

hållstillståndets giltighetstid varierar enligt land. T.ex. i Nederländerna, Spanien, Italien och Frankrike är det första tillståndet i kraft ett år, i Irland fem, i Förenade kungariket tre och i Danmark två år.

Tillväxtföretagarna utgör ingen numeriskt stor andel av invandrarstatistiken i en enda medlemsstat. Antalet ansökningar varierar 20–150 ansökningar. I Frankrike söks ovanligt många uppehållstillstånd på denna grund (över 1 000 ansökningar), vilket torde förklaras med understödsfinansieringen i anslutning till tillståndet. Antalet godkända team i januari 2017 var dock endast 70 stycken. De största enskilda nationaliteterna är Indien, Kanada, USA och Ryssland, även om det förekommer stor spridning mellan ursprungsländerna.

Utmaningarna när det gäller att skapa ett fungerande system är stora, men gemensamma för hela Europa. Det centrala utifrån internationella erfarenheter är också en aktiv efterkontroll och övervakning av åtgärderna och utförandet av nödvändiga ändringar i både systemet för uppehållstillstånd och de åtgärder som vidtagits för att locka tillväxtföretagare. Nedan görs en närmare genomgång av lagstiftningen om uppehållstillstånd i Danmark, Nederländerna, Estland och Frankrike till dessa delar. Lagstiftningen i dessa länder är jämförelsevis ny och relevant med tanke på Finlands omvärld.

Danmark

Bestämmelser om tillväxtföretagare trädde i kraft i januari 2015. Det är fråga om ett treårigt försök, eftersom konsekvenserna av det nya tillståndssystemet inte uttömmande har kunnat bedömas på förhand. Avsikten är dock att det ska vara fråga om ett långvarigare program.

Utgångspunkten vid beredningen av lagstiftningen har varit ett så smidigt system som möjligt som möjliggör en bedömning från fall till fall. Systemet bygger på en modell med två myndighetsaktörer: En myndighet vars verksamhet påminner om Innovationsfinansieringsverket Tekes (nedan *Tekes*) i Finland, Danish Business Agency, evaluerar först tillväxtföretagets möjligheter att lyckas. Om evalueringen är positiv kan migrationsverket därefter bevilja uppehållstillstånd. Evalueringen kan fås på sex veckor och den är avgiftsfri. Om evalueringen är negativ kan den sökande antingen ansöka på nytt eller överklaga hos Danish Business Agency, som behandlar ärendet internt. Efter en positiv evaluering har den sökande tre månader på sig att söka uppehållstillstånd, som beviljas på fyra veckor. I praktiken kan hela processen genomgå på 10 veckor. Samma process upprepas i samband med fortsatt tillstånd.

Lagens personliga tillämpningsområde är ett exempel på en faktor som det avsiktligt har lämnats prövningsutrymme för. Personkretsen definieras inte så strängt. Upphållstillståndet är avsett för grundande medlemmar. Någon bestämd gräns för ägarandelen definieras inte. Det centrala är att företagaren är aktiv och en viktig del av företagets dagliga verksamhet. Upphållstillstånd kan beviljas för högst två personer per företag. Inom den närmaste framtiden är tanken dock att det ska bedömas om antalet personer borde vara större.

Företaget kanske bara är under planering i ansökningsskedet. Migrationsmyndigheterna kan senare kontrollera i handelsregistret och befolkningsdatasystemet att företaget faktiskt har grundats.

Upphållstillståndet är avsett för teknikbaserade tillväxtföretag. Tillståndet kan inte beviljas om det är fråga om en detaljhandelsaffär eller ett importföretag. Förutsättningen är också att tillväxtföretaget tros skapa arbetsplatser och ekonomisk tillväxt i Danmark. Inga närmare bestämmelser om innehållet i Danish Business Agencys evaluering finns i lag, men den bygger i praktiken på fem delfaktorer: innovationsvärde, marknadsanalys, företagarteam, skalbarhet

och helhetsbedömning. Det är i praktiken fråga om samma delfaktorer som också används i investeringsverksamhet.

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts att den sökandes försörjning är tryggad. Försörjningen kan visas med ett kontoutdrag. Det försörjningsbelopp som krävs bygger på samma princip som i Finland, dvs. den sökande måste ha sådana tillgångar att försörjningen inte är beroende av systemet med utkomststöd. Upphållstillstånd ger dock tillträde till största delen av tjänsterna i Danmarks välfärdssamhälle.

Upphållstillstånd beviljas först för två år och kan därefter förlängas med tre år åt gången. I Danmark används en årskvot på 50 uppehållstillstånd. Under åren 2015–2016 har antalet sökande i början av processen varit sammanlagt 461, varav 105 har fått en positiv evaluering från Danish Business Agency. Alla de som fått en positiv evaluering har dock inte ansökt om uppehållstillstånd. De förmodas ha valt att etablera sig i något annat land.

Under samma period har beviljats cirka 40 uppehållstillstånd. Största delen av de godkända sökandena är verksamma inom programvarubranschen. Det är stor variation på nationaliteterna. Indier urskiljer sig som den klart största gruppen i statistiken.

Nederländerna

I Nederländerna trädde en utlänningslagstiftning som gäller tillväxtföretagare i kraft i början av 2015. För att få uppehållstillstånd måste den sökande för det första ha en samarbetspartner i Holland, i allmänhet en företagsaccelerator, en företagskuvös eller en privatinvestor, dvs. en s.k. affärsängel. Dessa godkänns vid ett separat förfarande och en lista över godkända samarbetspartner förs på nätet. Godkännande förutsätter att det inte är fråga om en släkting, att det är fråga om en etablerad aktör, att ett samarbetsavtal har undertecknats och att sammanslutningen består av minst två personer. Vidare krävs att företagsverksamheten ska vara innovativ, vilket evalueras av en särskild aktör (Netherlands Enterprise Agency). Dessutom krävs att företaget är registrerat och att den sökande har tillräckliga tillgångar för försörjning (ca 1 000 euro/mån.).

Det första uppehållstillståndet söks i Holland och beviljas för ett år. Fortsatt tillstånd kan därefter fås för två år. Fortsatt tillstånd fås utan särskild prövning, om en ovan nämnd godkänd samarbetspartner bekräftar att samarbetet fortsätter. Efter tre år överförs företagaren till uppehållstillstånd för vanliga företagare. Behandlingsavgiften för ansökan är betydligt lägre än för andra företagare. År 2015 beviljades 21 sådana uppehållstillstånd.

I Nederländerna anses systemet med uppehållstillstånd för tillväxtföretagare i och för sig fungera, men det har inte marknadsförts i någon större utsträckning och är därför inte heller så välkänt. När det gäller förfarandet ses ett behov av förenkling, eftersom det endast finns åtta godkända samarbetspartner.

Estland

I Estland har man på grund av tillväxtföretagsverksamhet kunnat få uppehållstillstånd i landet med anledning av de ändringar som gjorts i utlänningslagen. Lagändringarna trädde i kraft den 18 januari 2017.

Ett tillväxtföretag är enligt utlänningslagen i Estland ett företag som är registrerat i Estland och som inleder verksamhet för att utveckla och inleda en affärsmodell som är inriktad på global tillväxt, innovativ, repeterbar och har stort mervärde för Estlands ekonomi.

I tillståndprocessen ingår en evaluering som utförs av en expertkommitté i Estland och föregås av själva visum- eller uppehållstillståndprocessen. Den evaluerar företagets verksamhet i förhållande till definitionen på tillväxtföretagare. Kommittén består av medlemmar i Estlands tillväxtföretagarnätverk med gedigen erfarenhet av detta område. Medlemmarna i kommittén är alltså inte myndigheter, utan företrädare för den privata sektorn. Kommittén ska göra sin evaluering under tio arbetsdagar. Kommitténs evaluering behövs inte om företaget är med i en företagsaccelerator som nämns i lag.

När expertkommittén har konstaterat att det är fråga om ett tillväxtföretag, kan den sökande börja söka visum eller uppehållstillstånd. Både ett kortvarigt och ett långvarigt visum kan beviljas för grundandet av ett företag och för ett redan grundat företag. Ett kortvarigt visum är i kraft 90 dagar under en 180 dagars period och ett långvarigt visum är i kraft upp till 365 dagar. Om visum har beviljats kan även familjemedlemmar beviljas visum för samma tid. Kravet på tillväxtföretagares försörjning är lägre än normalt.

En utlänning som har registrerat ett tillväxtföretag i Estland kan på grund av företagsverksamhet söka fortsatt uppehållstillstånd för att utveckla sitt företag. Expertkommittén ska först fastställa att det fortfarande är fråga om startup-företagande. Ett sådant uppehållstillstånd kan beviljas för upp till fem år och även familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för samma tid.

Frankrike

I Frankrike infördes 2015 programmet French Tech Ticket. Det är fråga om ett ettårigt program vars syfte är att locka talangfulla utländska tillväxtföretagare att grunda företag i Frankrike. I januari 2017 kom sammanlagt 70 team med i programmet. Förutom visum för ett år fick deltagarna i programmet French Tech Ticket även av andra förmåner, bl.a. en stödpenning på 45 000 euro till varje projekt i programmet, olika stödtjänster och ett etableringspaket.

År 2017 lanserade Frankrike som en del av systemet "Passport Talent" ett nytt program, French Tech Visa, som riktar sig till utländska tillväxtföretagare samt talanger och investerare i teknikbranschen. Målgrupperna för programmet är således tre: företagsgrundare, framtidsloften i teknikbranschen samt investerare i teknikbranschen och s.k. affärsänglar. Jämfört med det tidigare French Tech Ticket-programmet beskrivs det nya French Tech Visa som ett enklare och mera heltäckande program som möjliggör upp till fyra års vistelse i landet. Till förmånerna hör bl.a. möjligheten till inresa för familjemedlemmar och befrielse från arbetstillstånd när arbetet utförs i rollen som arbetstagare. En företagsgrundare kan få French Tech Visa på tre olika sätt. Han eller hon kan antingen söka till programmet French Tech Ticket (snabbare behandling för vinnarna) eller söka till franska företagsacceleratorer och tävlingar eller söka direkt till French Tech Visa som riktar sig till grundare av tillväxtföretag genom att beroende på läge ta kontakt med antingen det lokala franska konsulatet eller den lokala franska prefekturen och följa det allmänna ansökningsförfarandet i Passport Talent.

2.3 Bedömning av nuläget

Allmänt

När man granskar lagstiftningen om systemet med uppehållstillstånd utifrån dagens ekonomiska omvärld och den ekonomiska tillväxten kan man märka brister i både grunderna för beviljande av uppehållstillstånd och förfarandets allmänna flexibilitet. Grunderna för beviljande av uppehållstillstånd är för det första inte uppdaterade, eftersom lagen inte möjliggör beviljande av uppehållstillstånd på grund av företagande, om företaget är i aktiebolagsform. Till skillnad från i många andra EU-medlemsstater har inte heller utländska tillväxtföretagare be-

aktats i utlänningslagstiftningen i Finland. I många andra länder har planerats ett eget snabbt tillståndsförfarande för tillväxtföretagare som beaktar särdragen i tillväxtföretagande.

För det andra finns det också i övrigt skäl att göra systemet med uppehållstillstånd ännu flexiblere ur både den sökandes och myndigheternas synvinkel. För att utveckla systemet med uppehållstillstånd har redan vidtagits flera praktiska åtgärder vid Migrationsverket. Dessutom kan man också se följande två klara utvecklingsobjekt i lagstiftningen: 1) att slopa processen med nya fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd och 2) förlänga giltighetstiden för det första uppehållstillståndet för experter. Genom båda de nämnda processreformerna skulle behovet av att sköta ärenden genom ett personligt besök kunna minska och tillståndsprcessen för snabbas sedan det första uppehållstillståndet beviljats.

Upphållstillstånd på grund av företagande

För att locka utländska tillväxtföretagare till Finland pågår flera åtgärder inom både den offentliga och privata sektorn. Det är dock onödigt att locka tillväxtföretagare till Finland, om de inte kan stanna i landet på grund av brister i lagstiftningen om uppehållstillstånd. Det kan antas att också många utländska studerande efter avslutade studier skulle stanna i Finland uttryckligen i rollen som tillväxtföretagare, om tillståndslagstiftningen tillät detta. Utlänningslagen bör ändras så att uppehållstillstånd kan beviljas utländska tillväxtföretagare på grund av företagsverksamhet. Tillväxtföretag är i synnerhet i början kapitalberoende och är i allmänhet verksamma i aktiebolagsform. Således är den gällande lagens bestämmelser om uppehållstillstånd för näringsidkare inte tillräckliga.

Systemet med uppehållstillstånd för tillväxtföretagare bör vara så flexibelt som möjligt. Danmarks ovan presenterade system för och lagstiftning om uppehållstillstånd kan anses vara ett gott exempel. Danmarks lagstiftning är relativt ny och det danska samhällssystemet ligger närmast Finland bland jämförelseländerna.

Utöver systemet med uppehållstillstånd för tillväxtföretagare finns det inga grunder för att hålla kvar den nuvarande begränsningen av näringsidkande i utlänningslagen när det är fråga om företagsverksamhet. Upphållstillstånd på grund av företagande bör kunna beviljas oberoende av bolagsform. Då kan uppehållstillstånd beviljas t.ex. en utlänning som grundat ett aktiebolag.

Fingeravtryck för uppehållstillståndskort

Migrationsverket har utvecklat elektroniska tjänster under flera års tid. Det är i dagens läge möjligt att på elektronisk väg lämna in en ansökan och betala behandlingsavgift i fråga om nästan alla grunder för uppehållstillstånd. Överföringen av tjänsterna till nätet gör behandlingen av ärenden snabbare och är enklare för kunderna. Minskningen av de personliga besöken sänker också myndighetskostnaderna. I praktiken måste den sökande dock för närvarande trots de elektroniska tjänsterna personligen besöka myndighetens verksamhetsställe, eftersom han eller hon måste ge biometriska kännetecken för uppehållstillståndskortet. De biometriska kännetecknen kan inte slopas i samband med ansökan om det första uppehållstillståndet, eftersom Europeiska unionens lagstiftning förpliktar medlemsstaterna att samla in fingeravtrycksuppgifter för den tekniska delen i uppehållstillståndskortet. Det finns dock inga hinder för att slopa processen kring nya fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd förutsatt att de fingeravtryck som lämnades i samband med det första uppehållstillståndet fortfarande är tekniskt läsbara. Nya fingeravtryck krävs inte för att en person ska kunna identifieras.

Fingeravtryck som tas för uppehållstillståndskort och uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem registreras med stöd av 7 § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) i utlän-

ningsregistret. Fingeravtrycken kan således användas för ett nytt uppehållstillståndskort utan att den sökande nödvändigtvis på nytt behöver ge fingeravtryck. Processen med fingeravtryck kan således sedan det första tillståndet beviljats begränsas till tillstånd i fråga om vilka det gått fem år sedan de föregående fingeravtrycken togs eller när det finns en särskild orsak att ta nya fingeravtryck.

Att slopa processen med nya fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd skulle i de flesta fall göra det möjligt att söka fortsatt tillstånd helt elektroniskt, om sökanden använder stark identifiering. Under 2017 kommer det att bli möjligt att sända ansiktsbilder elektroniskt direkt från fotoaffärer till Migrationsverket. I praktiken behövs personliga besök på myndighetens verksamhetsställe bara, om den sökande t.ex. behöver höras eller det finns andra skäl till besöket, t.ex. på den sökandes egen önskan.

Unionsmedborgares familjemedlemmar beviljas som bevis på uppehållsrätt ett uppehållskort direkt för fem år, och därför berör det missförhållande som nu uppdagats i praktiken inte dem.

Giltighetstid för uppehållstillstånd för experter

Genom att förlänga giltighetstiden för det första tidsbegränsade uppehållstillståndet kan förfarandet för uppehållstillstånd göras ännu kundvänligare. Uppehållstillstånd bör kunna beviljas för längre tid än ett år när ansökan inte är förknippad med någon särskild risk för kringgående av bestämmelserna och man kan anta att grunderna för beviljande av uppehållstillstånd fortfarande uppfylls efter ett år. Ur både den tillståndssökandes och myndigheternas synvinkel skulle det vara effektivare om den sökande inte behövde söka nytt tillstånd genast ett år efter inresan eftersom beviljandet av ett nytt tillstånd till största delen är en formalitet. Uppehållstillståndsbesluten för experter är vanligen positiva. Experter är också en grupp som det råder en internationell konkurrens om. Det skulle således vara motiverat att bevilja experter uppehållstillstånd direkt för två år, om inte den planerade längden på vistelsen i landet är kortare än två år.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Allmänt

Målet med propositionen är att med hjälp av utlänningslagen stödja företagande och därigenom den ekonomiska tillväxten. Utlänningslagstiftningen som gäller företagande kan fås att motsvara dagens krav i en internationell omvärld och på så sätt leda till att fler internationella företagare fås till Finland. Genom bestämmelserna om företagande främjas också möjligheterna för utlänningar som studerat i Finland att stanna i landet efter studierna, eftersom i synnerhet tillväxtföretagare ofta är unga. Genom propositionen görs även processen kring fortsatt tillstånd flexiblare, vilket skulle gynna såväl myndighetsverksamheten som den som ansöker om uppehållstillstånd oavsett grunden för beviljande av uppehållstillstånd.

3.2 Tillväxtföretagare

Det föreslås bli skapat ett eget förfarande för tillväxtföretagare som beaktar tillväxtföretagandets särdrag. I enlighet med internationella modeller skulle affärsverksamhet i anslutning till tillväxtföretagande i stället för av uppehållstillståndsmyndigheterna evalueras av en instans som känner bättre till tillväxtföretagande och dess omvärld. I Finland är Innovationsfinansieringsverket Tekes den naturligaste instansen för detta. Valet av Tekes berättigas av dess karaktär av riksomfattande myndighet och kännedom om fältet av tillväxtföretagare. En stor del av de unga tillväxtföretagen i Finland är kunder hos Tekes. Tekes finansierar redan i ett mycket tidigt skede företagens utvecklingsprojekt och stöder företagets utveckling. Således föreslås

att tillväxt- och lönsamhetsbedömningen i anslutning till tillväxtföretagande ska utföras av Tekes. Avsikten är att den sökande ska skaffa ett positivt utlåtande från Tekes redan innan han eller hon ansöker om uppehållstillstånd. Migrationsverket omvärderar inte tillväxtföretagets affärsmodell, utan beviljar med stöd av ett positivt utlåtande från Tekes uppehållstillstånd om de allmänna villkoren enligt utlänningslagen uppfylls. Detta är förnuftigt därför att det är långt ifrån alla tillväxtföretagare som utifrån internationella erfarenheter slutligen ansöker om uppehållstillstånd, även om de fått sin affärsmodell godkänd.

Således ska Migrationsverket främst sköta frågor som gäller säkerhetsaspekter och försörjning. Målet är att förfarandet med uppehållstillstånd ska vara så snabbt och klart som möjligt. Ansökan om uppehållstillstånd torde kunna avgöras på några veckor, om den sökande genast lägger fram alla utredningar som behövs. Det är inte ännu i beredningsskedet möjligt att ge någon exakt uppskattning av Tekes andel. För närvarande behandlar Tekes finansieringsansökningar från tillväxtföretagare på ungefär en månad. Behandlingstiden beror i stor utsträckning på företagets förmåga att ge en utredning om sin verksamhet.

Att locka tillväxtföretagare förutsätter också att de tillväxtföretagare som överväger att etablera sig i Finland har en så klar bild som möjligt av såväl förfarandet för uppehållstillstånd som andra omständigheter i anslutning till en etablering i landet. Därför ska Tekes utarbeta en skraddarsydd och övergripande information om saken. Det är fråga om en ny grund för uppehållstillstånd och därför finns det skäl att noggrant ge akt på hur den fungerar. När lagen trätt i kraft är avsikten att det ska bedömas om det behöver göras ändringar i lagstiftningen om grunden för uppehållstillstånd och i de praktiska förfarandena.

3.3 Företagare

Det föreslås att bestämmelserna om uppehållstillstånd för företagande ändras så att uppehållstillstånd kan beviljas oberoende av bolagsform. Till skillnad från nuläget ska det således vara möjligt att på grund av företagande även bevilja uppehållstillstånd åt andra än näringsidkare eller yrkesutövare. Uppehållstillstånd kan även beviljas en företagare som grundat ett aktiebolag. Förfarandet skulle i övrigt vara oförändrat. Av lagtekniska skäl innebär genomförandet av den föreslagna ändringen att flera bestämmelser i utlänningslagen ändras, men i sak handlar det endast om en ändring av formuleringen som gäller företagsform.

3.4 En allmän effektivisering i samband med fortsatt uppehållstillstånd

Ett enklare uppehållstillstånds förfarande skulle främja Finlands konkurrenskraft i synnerhet när det gäller att locka kvalificerad arbetskraft. För att fortsättningsskedet i systemet med uppehållstillstånd ska bli smidigare föreslås två ändringar i utlänningslagen.

Processen kring fortsatt tillstånd görs flexiblare genom att kravet på nya fingeravtryck vid ansökan om fortsatt tillstånd slopas. Ändringen skulle påskynda processen med fortsatt tillstånd. Den skulle också göra det möjligt att förnya uppehållstillståndet på helt elektronisk väg utan att det behövs kundbesök. Att reservera en behandlingstid har i praktiken kunnat vara besvärligt i synnerhet för experter som reser mycket. Ändringen ska gälla alla uppehållstillstånd oberoende av grunden för beviljande av tillstånd. Möjligheten att ta fingeravtryck även vid fortsatt tillstånd ska finnas kvar, om det finns något särskilt skäl till att ta fingeravtryck. Enligt Migrationsverkets uppskattning skulle detta i praktiken gälla en mycket liten grupp, uppskattningsvis 0,5–2 procent av de sökande.

Det första uppehållstillståndet för experter ska i fortsättningen beviljas för två i stället för ett år. Det första uppehållstillståndet på grund av arbete kan redan med stöd av gällande lag beviljas för två år, om det är fråga om en tidsbegränsad anställning i två år. I och med den ändring

som föreslås ska uppehållstillståndet kunna beviljas för två år även för fortlöpande arbete och en anställning i mer än två år. Även experternas familjemedlemmar kan få sitt första uppehållstillstånd direkt för två år. Ändringen främjar en etablering av internationella experter i Finland, eftersom uppehållstillståndet inte behöver förnyas genast under det första året.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Syftet med de ändringar som föreslås i bestämmelserna är att främja den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen genom att göra företagande och invandring för experter flexiblare. Syftet är att göra Finland attraktivare på den globala marknaden.

Ändringarna i processen kring fortsatt tillstånd minskar myndighetskostnaderna under kommande år även om ändringsarbetena i det elektroniska ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden (nedan *UMA-systemet*) kommer att orsaka kostnader i början. Dessutom väntas NTM-centralernas arbetsvolym öka. Däremot antas arbetsvolymen vid TE-byråerna minska i fråga om företagare när uppehållstillstånden för arbetstagare överförs. Det är fortfarande svårt att uppskatta hur mycket antalet tillståndsansökningar och tillstånd som beviljas kan väntas öka i och med en effektivare process och marknadsföringen till utländska tillväxtföretag. Samhällsekonomiskt är de ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna lagändringarna dock positiva.

Det pågår en global konkurrens om tillväxtföretagare, eftersom tillväxtföretagandet bedöms ha positiva verkningar för statens ekonomiska tillväxt och konkurrenskraft. Förslaget anses ha positiva ekonomiska verkningar även i Finland, även om det inte i detta skede kan göras några närmare uppskattningar. Förutom ny företagsamhet ökar förslaget sysselsättningen med det antal personer som anställs i företagen. Enligt forskningsresultaten växer tillväxtorienterade företagarledda företag genast från etableringsåret betydligt kraftigare än andra företag. Internationella tillväxtföretagare främjar som en del av det finländska innovationsekosystemet också en effektivare kanalisering av nya aspekter och ny kompetens som ett mervärde för näringslivet. Förslaget har inga betydande ekonomiska konsekvenser för Tekes. Utlåtandet för uppehållstillstånd ska vara avgiftsfritt, men enligt Tekes uppskattning kräver det jämförelsevis litet tid, och därför kommer kostnaderna att kunna täckas av de disponibla omkostnadsanslagen.

Med anledning av ändringarna i anslutning till fortsatta tillstånd måste det göras tekniska ändringar i det elektroniska ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden, det s.k. *UMA-systemet*. Dessutom orsakar de ändringar som gäller tillstånd för företagare vissa mindre ändringsarbeten. Helhetsbedömningen av kostnaderna för de tekniska ändringsarbetena är 175 000 euro (utan mervärdesskatt). Kostnadsförslaget innehåller i form av köpta tjänster den tekniska planeringen, utvecklingen (programmering), testning, kontrollen över det tekniska utförandet och ibruktagande samt delvis uppgifter inom de funktionella specifikationerna. Ändringarna genomförs som en del av utvecklandet av *UMA-systemet* och inom ramen för de anslag som redan reserverats för ändamålet vid Migrationsverket.

I synnerhet ändringarna som gäller fingeravtryck kommer på lång sikt att leda till kostnadsbesparingar. De som med stark identifiering söker fortsatt tillstånd elektroniskt kan söka tillstånd och få beslutet helt och hållet via det elektroniska ärendesystemet. Ett kundbesök varar cirka 30 minuter. Enligt uppskattning kommer kostnaderna för fingeravtryck att täckas på grund av de besparingar som görs i årsverkerna under de närmaste åren. Några närmare uppskattningar kan dock inte ges i detta skede. Detta beror delvis på att de fortsatta tillstånden bara sedan den 1 januari 2017 har omfattats av Migrationsverkets behörighet. Dessutom är det ännu inte möj-

ligt att göra någon uppskattning av det kommande antalet ansökningar om fortsatt tillstånd och i synnerhet om utvecklingen av antalet elektroniska ansökningar. Det kan antas att den elektroniska kommunikationen kommer att öka i och med förslaget, eftersom ansökan kan göras helt utan kundbesök.

Nylands NTM-central har uppskattat att förslaget som gäller uppehållstillstånd för företagare kommer att öka NTM-centralernas arbetsvolym med cirka tre årsverken. Siffran motsvarar det nuvarande sammanlagda antalet uppgiftsbundna årsverken. När det gäller företagare minskar arbetsvolymen på motsvarande sätt när uppehållstillstånden för företagare överförs från TE-byråerna till NTM-centralerna. Det uppehållstillstånd för företagare som föreslås ska beaktas vid beredningen av inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer. Utgångspunkten är att kostnaderna för behandlingen av uppehållstillståndsärenden ska täckas med behandlingsavgifter.

Enligt 6 § 1 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) ska storleken på den avgift som staten tar ut för en offentligrettslig prestation motsvara beloppet av statens totalkostnader för prestationen (självkostnadsvärde). I samband med beredningen av Migrationsverkets avgiftsförordning har en särskild överenskommelse gjorts om fördelningen av avgifterna för uppehållstillstånd genom ett ramavtal mellan förvaltningsområdena. I enlighet med överenskommelsen ska behandlingsavgifterna för arbetstagares och näringsidkares ansökningar om uppehållstillstånd betalas till Migrationsverkets inkomstkonto. Migrationsverket redovisar kvartalsvis inkomsterna från den förvaltning som lyder under arbets- och näringsministeriet till en närings-, trafik- och miljöcentral i egenskap av räkenskapsverk grupperade enligt arbetstillståndsenhet. De ändringar som propositionen föranleder i grunderna för uppehållstillstånd kommer att beaktas vid beredningen av avgiftsförordningen och i tillståndspriserna.

De föreslagna ändringarna i lagstiftningen kan skötas inom ramen för den nuvarande finansieringen, vid behov genom en omfördelning av anslagen.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Förslagen påverkar i synnerhet tre myndigheters verksamhet, dvs. Migrationsverkets, NTM-centralernas och Tekes.

När det gäller Migrationsverket kräver förslagen ändringar i UMA-systemet. Ändringarna orsakas bl.a. av de nya tillståndskriterierna och förslaget som gäller fingeravtryck. Dessutom ska Migrationsverket uppdatera ansökningsblanketterna, sörja för en uppdaterad information, utbildning och ändringar i statistikföringen. De ändringar som ska göras för att göra systemet med uppehållstillstånd flexiblere kan också i någon mån öka behovet av efterkontroll.

Att ge utlåtande för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare skulle innebära en ny uppgift för Tekes. I det utlåtande som ska ges för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare är det dock fråga om motsvarande evaluering som Tekes redan nu gör vid evalueringen av tillväxtföretagens finansieringsmöjligheter. Syftet med förfarandet för uppehållstillstånd tjänar också Tekes uppgift att främja en innovativ företagsverksamhet i Finland. Tekes har bedömt att utlåtandena inte kommer att sysselsätta organisationen i någon större utsträckning och därför kan förslaget inte anses ha några betydande konsekvenser för Tekes verksamhet.

Förslaget som gäller uppehållstillstånd för företagare innebär i praktiken också att de beslut om uppehållstillstånd för företagare som nu fattas vid TE-byråerna överförs till NTM-centralerna för behandling vid förfarandet för uppehållstillstånd för företagare. Behörigheten att fatta ett delbeslut i tillståndet för företagare innehåller i det inledande skedet av NTM-centralen och i framtiden i enlighet med förslaget till lag om tillväxttjänster av den organisat-

ion som i samband med landskapsreformen kommer att ersätta NTM-centralerna från den 1 januari 2019. Enligt gällande lagstiftning fattar Nylands NTM-central delbeslut om uppehållstillstånd för näringsidkare och i fråga om aktiebolagsföretagare hör fattandet av delbeslut till TE-byråerna.

Under 2016 fattades 414 delbeslut om uppehållstillstånd för näringsidkare vid NTM-centralerna, medan det fattades 349 delbeslut om uppehållstillstånd för arbetstagare vid TE-byråerna. Ändringen skulle innebära att antalet delbeslut vid NTM-centralerna ökar betydligt.

I samband med uppehållstillståndet för arbetstagare granskas för närvarande uppfyllandet av andra slags villkor än vid uppehållstillståndet för näringsidkare. När det i fortsättningen beviljas uppehållstillstånd för företagare och delbeslut fattas av NTM-centralen kan processen utvecklas. Vid behandlingen av uppehållstillstånd för näringsidkare har det etablerats en fungerande process som kan anses vara en god utgångspunkt vid utvecklandet av behandlingsprocessen i anslutning till uppehållstillståndet för företagare. För närvarande fattas delbeslut om uppehållstillstånd för arbetstagare i UMA-systemet, där även delbeslut om det föreslagna uppehållstillståndet för företagare ska fattas för att processen ska vara elektronisk och således möjliggöra en så snabb behandling som möjligt. Det ska sörjas för kompetensutvecklingen för de personer som sköter uppgiften vid NTM-centralerna. Den nya kundgruppen skapar utmaningar i synnerhet för bedömningen av den fortsatta lönsamheten i den företagsverksamhet som används som grund för delbeslutet. Det ska ordnas utbildning i aktiebolagens lagbundenheter och tolkningen av bokslutsuppgifter och samtidigt sörjas för introduktionen av personalen, eftersom olika villkor har granskats vid bedömningen av uppehållstillstånd för arbetstagare och näringsidkare.

Såväl kunder, myndigheter som samarbetspartner ska informeras aktivt på förhand om det förändrade tillståndsförfarandet. I synnerhet när det gäller myndigheter, utvecklingsbolag och nyföretagarcentrum ska det ses till att de har aktuell information om det nya tillståndsförfarandet för att de ska kunna styra kunderna till rätt service och söka rätt slags tillstånd.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Bestämmelserna om uppehållstillstånd för tillväxtföretagare skulle främja lockandet av tillväxtföretagare till Finland. Utifrån erfarenheterna i jämförelseländerna torde man kunna anta att det inte kommer att vara fråga om ett så stort antal personer. Antalet nya uppehållstillstånd som beviljas på den nya grunden torde röra sig kring några tiotals per år. Antalet uppehållstillstånd som beviljas samt företag som grundas i Finland påverkas av hur intressant Finland är i jämförelse med andra europeiska länder och deras motsvarande system. På motsvarande sätt torde man kunna anta att tillväxtföretagarna kommer från flera olika länder. Utifrån internationella erfarenheter är det sannolikt att de största länderna kommer att vara de samma som studerande och experter för närvarande kommer från. Till de största ursprungsländerna torde således räknas åtminstone Indien, Ryssland, Förenta staterna och Kina. Man kan också anta att alla tillväxtföretagare inte stannar i landet efter två års vistelse i landet och därför torde det beviljas färre fortsatta tillstånd än första tillstånd.

I propositionen föreslås att definitionen på näringsidkare stryks i lagen och ersätts med en definition på företagare. Det tillstånd som beviljas efter ändringen ska inte längre vara uppehållstillstånd för näringsidkare, utan uppehållstillstånd för företagare. Förslaget skulle göra företagarnas ställning tydligare genom att förenhetliga bestämmelserna om uppehållstillstånd som beviljas på grund av företagande. I fortsättningen kan alla företagare oberoende av bolagsform få uppehållstillstånd på grund av företagande. Valet av bolagsform ska inte heller inverka på om den sökandes uppehållstillstånd ska beviljas i uppehållstillståndsförfarandet för företagare eller arbetstagare. I praktiken skulle ändringen för en företagare som är verksam i aktiebolags-

form innebära att hans eller hennes ärende avgörs enligt reglerna för företagsverksamhet, och företagaren behöver inte visa att han eller hon uppfyller villkoren för uppehållstillstånd för arbetstagare. För närvarande har det enda alternativet för en aktiebolagsföretagare varit att ansöka om uppehållstillstånd för arbetstagare även om han eller hon ägt hela aktiestocken ensam. Detta har bl.a. förutsatt utbetalning av en regelbunden månadslön och att de övriga villkoren för tillståndet för arbetstagare uppfylls. Regleringen är komplicerad ur företagarens synvinkel och den ändring som föreslås skulle göra saken klarare.

Att slopa kravet på nya fingeravtryck skulle påskynda och underlätta processen vid fortsatt tillstånd för både den sökande och myndigheterna. Största delen av sökandena kan göra sin ansökan helt elektroniskt utan att behöva reservera tid för ett personligt besök. Den sökande ska personligen infinna sig hos myndigheten endast om han eller hon av någon orsak inte använder den elektroniska tjänsten och således lämnar in sin ansökan skriftligen. Ett personligt besök kan också behövas om Migrationsverket har något särskilt skäl att be den sökande lämna fingeravtryck, t.ex. för att de fingeravtryck som gavs i samband med det föregående tillståndet inte är tekniskt användbara. Det skulle troligen vara mycket sällsynt att fingeravtryck tas i samband med ansökan om fortsatt tillstånd.

Att direkt bevilja det första uppehållstillståndet för två år till personer som kommer i experterarbete eller tillväxtföretagare skulle också underlätta förfarandet speciellt ur den sökandes synvinkel. Den sökande och hans eller hennes familjemedlemmar skulle därmed behöva besöka Migrationsverket först två år efter det att de beviljades det första tillståndet i stället för som nu efter ett år.

5 Beredningen av propositionen

Inrikesministeriet tillsatte den 25 april 2016 ett utredning- och lagstiftningsprojekt med uppgift att utreda de bästa genomförandealternativen för att underlätta invandringen för utländska tillväxtföretagare, bevilja uppehållstillstånd med stöd av investeringar i företag i Finland samt göra systemet med uppehållstillstånd för de toppförmågor som företagen behöver flexiblere. Beredningen har haft stöd av en tvärssektoriell arbetsgrupp som utöver företrädare för inrikesministeriets migrationsavdelning bestått av företrädare för arbets- och näringsministeriet, Migrationsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland och Innovationsfinansieringsverket Tekes.

I projektet utvärderades vilka lagstiftningsändringar som behövs och utarbetades direkt utifrån dem ett utkast till regeringsproposition.

Under beredningen av propositionen har hörts många olika intressentgrupper, som arbetsmarknadens parter, företagare och myndigheter.

Dessutom begärdes utlåtande om utkastet till proposition av följande instanser: statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, miljöministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriets polisavdelning och gränsbevakningsavdelning, justitiekanslersämbetet, riksdagens justitieombudsmans kansli, högsta förvaltningsdomstolen, Helsingfors förvaltningsdomstol, Migrationsverket, arbets- och näringsbyrån i Nyland, regionförvaltningsverket i Södra Finland, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Akava ry, Finlands näringsliv rf, Företagarna i Finland rf, Kommunala arbetsmarknadsverket, Finlands Kommunförbund, Finansbranschens Centralförbund, Helsingforsregionens handelskammare, Centralhandelskammaren, Helsingfors stad/NEWCO-YritysHelsinki, Uleåborgs stad/BusinessOulu, Neogames

Finland, Ohjelmistoyrittäjät ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys FVCA och Aalto-universitetet.

Ministeriet fick sammanlagt 27 utlåtanden. Remissinstanserna var i det stora hela positivt inställda till de ändringar som föreslås i lagstiftningen och ansåg att syftet med lagändringarna – att med hjälp av utlänningslagen stödja företagande och därigenom den ekonomiska tillväxten – är befogat och värt att understödja. Det har gjorts ett sammandrag av utlåtandena.

Remissinstanserna var överlag enhälliga om de positiva ekonomiska verkningarna av propositionen. Remissinstanserna ansåg att tillämpningsområdet för uppehållstillståndet för företagare måste breddas och att ett uppehållstillstånd för tillväxtföretagare behövs. De framförde dock avvikande meningar om på vilket sätt uppehållstillståndet för tillväxtföretagare ska förverkligas. I synnerhet aktualiserades frågor om Tekes ställning som remissinstans, förutsättningarna för en positiv evaluering samt definitionen av termen tillväxtföretagare.

I vissa utlåtanden framfördes att det förutom Tekes bör finnas ytterligare en aktör som evaluerar affärsverksamhet. Tekes är den centrala nationella aktören i Finland när det gäller att främja offentlig innovationsfinansiering och innovativt tillväxtföretagande. Detta talar för den roll som föreslås för Tekes vid evalueringen av affärsplaner för tillväxtföretag som söker uppehållstillstånd. Att centralisera evalueringen till en enda offentlig och riksomfattande aktör skulle också göra det möjligt att säkerställa likabehandlingsaspekterna. Tekes kan med stöd av sin erfarenhet relativt snabbt bedöma om tillväxtföretagare som söker uppehållstillstånd har en genomförbar affärsplan. Om det i fortsättningen anses nödvändigt att mera allmänt ta med andra offentliga och privata aktörer på tillväxtföretagsfältet i evalueringen, skulle t.ex. en styrgrupp som följer och utvärderar genomförandet av processen med uppehållstillstånd för tillväxtföretagare och utvecklingsbehoven i den vara ett administrativt sett relativt lätt alternativ. I detta fall kan Tekes regelbundet göra upp ett sammandrag över sin verksamhet till styrgruppen och från styrgruppen få utvecklingsförslag till en effektivisering av verksamheten.

Allmänt taget understödde alla remissinstanser en ändring i enlighet med utkastet som gör det möjligt att bevilja uppehållstillstånd med stöd av företagsverksamhet oberoende av bolagsform.

Vissa remissinstanser förhöll sig reserverat till förslaget som skulle göra det möjligt för alla företagare att även arbeta i anställningsförhållande hos någon annan. Enligt den gällande lagen har yrkesutövare inte rätt att även arbeta som anställda. Å andra sidan understöddes även ändringen, eftersom den i synnerhet i början av företagsverksamheten kan underlätta processen med att bli företagare. Det beslöts att förslaget hålls kvar i propositionen, eftersom förslaget skulle förtydliga lagstiftningen och möjliggöra en likabehandling av alla företagare. Förslaget anses inte öka möjligheterna att kringgå lagstiftningen om uppehållstillstånd för arbetstagare, eftersom beviljandet av uppehållstillstånd på grund av företagande förutsätter att företagsverksamheten är såväl verklig som det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet. Uppehållstillstånd varken beviljas eller förnyas om företaget existerar endast för att kringgå prövningen av tillgången på arbetskraft. Ett uppehållstillstånd kan också återkallas, om företagsverksamheten upphör eller är skenbar.

Att processen kring fortsatt tillstånd ska göras smidigare ansågs överlag som en positiv sak. Inrikesministeriets polisavdelning uttryckte dock vissa reservationer mot förslaget att det inte längre ska tas nya fingeravtryck i samband med ansökan om fortsatt tillstånd. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har det bedömts att ändringen som gäller fingeravtryck inte skulle vara förknippad med några sådana betydande risker för missbruk som bör betraktas som mera vägande än fördelarna med ändringen med beaktande av att bestämmelserna ändå skulle

göra det möjligt att även ta fingeravtryck i samband med fortsatt tillstånd, om det i enskilda fall finns särskilda skäl till det.

Förlängningen av den maximala giltighetstiden för det första uppehållstillståndet för experter till två år understöddes till största delen.

Några remissinstanser påpekade att utkastet till proposition inte innehåller något förslag till beviljande av uppehållstillstånd uteslutande på grund av passiv kapitalplacering även om utförandet av en utvärdering som gäller detta ingick i det uppdrag som fanns inskrivet i beslutet om tillsättande av det ursprungliga beredningsprojektet. Vid den närmare beredningen framgick att införandet av en sådan ny grund och ett sådant nytt förfarande för uppehållstillstånd inte nödvändigtvis skulle vara till någon större nytta för den finländska samhällsekonomin. En utlänningskan även utan uppehållstillstånd investera i företag i Finland och möjligheten till uppehållstillstånd skulle inte nödvändigtvis i någon betydande utsträckning föra med sig nya investeringar i branscher som är centrala för tillväxten. De internationella erfarenheterna av nämnda typ av uppehållstillstånd är motsägelsefulla. Inte ett enda nordiskt land använder uppehållstillstånd uteslutande på grund av investering och har veterligen inte heller ens övervägt att göra det. Det är också möjligt att uppehållstillstånd inte i någon större utsträckning skulle sökas på den grunden, eftersom uppehållstillstånd åtminstone inte i Nederländerna i någon större utsträckning har beviljats uteslutande på grundval av investering. I vissa EU-medlemsstater har också uppdragats att uppehållstillstånd som beviljas på grund av investering har sökts för att underlätta resande i Schengenområdet och att investerarna inte nödvändigtvis i praktiken har haft för avsikt att leva i det land som beviljat tillståndet. Detta strider mot utgångspunkten i systemet med uppehållstillstånd, dvs. att syftet med uppehållstillstånd är att möjliggöra en längre vistelse i det land som beviljat tillståndet. Uppehållstillstånd bör dock inte beviljas uteslutande för resor i Schengenområdet, vilket redan i sig kan betraktas som ett kringgående av visumbestämmelserna.

Propositionen har kompletterats utifrån de synpunkter som framförts i utlåtandena. Förslaget har efter remissbehandlingen bearbetats så att det klarare framgår av lagen vad som avses med uppehållstillstånd för tillväxtföretagare. Det har också utarbetats en särskild bestämmelse om fortsatt tillstånd. Dessutom har flera mindre ändringar gjorts i propositionen.

6 Samband med andra propositioner

I riksdagen behandlas samtidigt en regeringsproposition som beretts vid arbets- och näringsministeriet och i vilken Tekes byter namn till Business Finland. Tekes nämns i denna proposition i den ändring som föreslås i utlänningslagen, och därför bör behandlingen av propositionerna till dessa delar samordnas i riksdagen.

I riksdagen behandlas samtidigt eventuellt också det lagpaket som finansministeriet berett till landskapsreformens andra skede, och i samband med det föreslås även ändringar i vissa bestämmelser i utlänningslagen till de delar behörigheten överförs från arbets- och näringsbyråerna samt närings-, trafik- och miljöcentralerna till landskapen. Båda propositionerna innehåller förslag till ändringar i 3 § 7 punkten samt 76 och 84 § i utlänningslagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Utlänningslagen

3 §. Definitioner. Det föreslås att definitionen på uppehållstillstånd för näringsidkare i punkt 7 stryks i lagen och ersätts med en definition på uppehållstillstånd för företagare.

I 9 punkten föreslås att definitionen på näringsidkare stryks och ersätts med en definition på företagare. Med företagare avses en person som i ledande ställning bedriver näringsverksamhet. Definitionen bygger på definitionen på näringsidkare i den gällande lagen, och den tillämpas med beaktande av etablerad tillämpningspraxis för utlänningslagen. Tillämpningsområdet utvidgas dock något jämfört det nuvarande så att uppehållstillstånd för företagare ska kunna beviljas oberoende av företagsform.

Som företagare betraktas en bolagsman i ett öppet bolag eller en sådan delägare eller bolagsman i en annan sammanslutning eller ett annat samfund som är personligen ansvarig för sammanslutningens eller samfundets förpliktelser och förbindelser. Som företagare betraktas också en delägare som arbetar i ledande ställning i ett aktiebolag eller en person som arbetar i ledande ställning i en annan sammanslutning, om delägaren i aktiebolaget ensam äger minst 30 procent av bolagets aktiekapital eller ensam har minst 30 procent av det röstetal som aktierna medför eller om den som arbetar i ledande ställning i någon annan sammanslutning har motsvarande bestämmande inflytande i den sammanslutningen.

Med ledande ställning avses i praktiken positionen som verkställande direktör och medlemskap i styrelsen. Definitionen på företagare ska avsiktligt hållas snävare än definitionen i 3 § i lagen om pension för företagare. Familjemedlemmar och nära anhöriga ska inte betraktas som företagare. Med tanke på en smidig process för uppehållstillstånd för företagare är det befogat att hålla definitionen på företagare så enkel och avgränsad som möjligt.

Upphållstillstånd beviljas inte enbart på grund av ägande utan förutsättningen för beviljande är arbete i ett företag och att arbetet utförs i Finland.

Enligt gällande tillämpningspraxis betraktas som företagare fortfarande även en person som bedriver företagsverksamhet så att han eller hon har en enskild firma (enskild näringsidkare). En maka eller make som arbetar i företagsverksamhet som bedrivs av en företagare under firma betraktas inte som företagare, liksom inte heller när uppehållstillstånd för näringsidkare beviljas med stöd av den gällande lagen. En bolagsman som arbetar i ett öppet bolag och en ansvarig bolagsman som arbetar i ett kommanditbolag betraktas som företagare, eftersom deras ansvar i bolaget är personligt och odelat. En tyst bolagsman som arbetar i ett kommanditbolag betraktas inte som företagare. Medlemmar i ett andelslag som arbetar i andelslaget betraktas i princip inte som företagare, eftersom de inte har personligt ansvar för andelslagets skuld. Om det däremot föreskrivs i andelslagets stadgar att dess medlemmar är obegränsat tillskottspliktiga gentemot borgenärerna, kan de medlemmar av andelslaget som arbetar i andelslaget betraktas som företagare. Den obegränsade tillskottsplikten ska vara inskriven i handelsregistret. Andelslagets verkställande direktör betraktas som företagare när förutsättningarna uppfylls.

Ändringen skulle klargöra ställningen för utlänningar som arbetar som företagare i ett aktiebolag. En utlänning som är verkställande direktör i egenskap av företagare i sitt eget aktiebolag har hittills inte kunnat beviljas uppehållstillstånd för näringsidkare även om han eller hon ensam ägt hela aktiestocken. I praktiken har utlänningslagen dock tillämpats flexibelt och uppe-

hållstillstånd har kunnat beviljas vid förfarandet för uppehållstillstånd för arbetstagare. En del av de utlännningar som övervägt att bedriva företagsverksamhet i Finland har förmodligen inte känt till denna möjlighet, vilket i onödan har kunnat inverka på såväl etableringsbeslutet som valet av bolagsform. Förutsättningen för att uppehållstillstånd för arbetstagare ska beviljas en företagare har varit att förutsättningarna för uppehållstillstånd för arbetstagare i 5 kap. i utlänningslagen uppfylls. I praktiken har detta bl.a. inneburit att man sört för arbetsgivarskyldigheterna och att försörjningen har varit tryggad genom inkomster från förvärvsarbete. Den senare förutsättningen har inneburit att företagaren varit tvungen att regelbundet lyfta åtminstone det belopp som krävs för att försörjningsvillkoret ska uppfyllas i lön åt sej själv ur företaget. I och med ändringen skulle det vara klart att en utländsk företagare kan få uppehållstillstånd på grund av företagsverksamhet och då bedöms lönsamhetsförutsättningarna för näringsverksamheten och den sökandes försörjningsförutsättningar enligt 76 §.

11 §. Villkor för inresa. I 1 mom. 2 punkten stryks uppehållstillstånd för näringsidkare. Begreppet uppehållstillstånd för näringsidkare ändras till uppehållstillstånd för företagare.

45 §. Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands. I 1 mom. 2 punkten och 2 mom. stryks näringsidkande och ersätts med företagsverksamhet.

47 §. Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands. Ändringen i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. är densamma som i 45 §.

47 g §. Tillväxtföretagare. Till lagen fogas en ny paragraf med en definition på s.k. tillväxtföretagare. Till paragrafen hänvisas nedan i den nya 47 h § där det föreskrivs om villkoren för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare. Definitionen måste fogas till lagen för att skillnaden mellan uppehållstillstånd för tillväxtföretagare och uppehållstillstånd för s.k. vanliga företagare ska framgå klart av lagen.

För att värdera tillväxtföretagande skapas inga nya kriterier för syftena i utlänningslagen utan här utnyttjas Innovationsfinansieringsverket Tekes (nedan *Tekes*) etablerade verksamhet och sakkunskap. Tekes evaluerar redan nu tillväxtföretag som en del av Tekes Tempofinansiering, som bygger på lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (429/2016), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och Tekes etablerade och offentliggjorda praxis som kompletterar dessa.

Villkoren för beviljandet av Tekes finansiering till tillväxtföretag är även utgångspunkten för vem som ska betraktas som tillväxtföretagare vid tillämpningen av utlänningslagen. Med tillväxtföretagare avses således en utlänning som på heltid innehar en ansvarsställning i ett sådant företag som är registrerat eller ska registreras i Finland och vars affärsmodell och den personliga kompetensen i företagarteamet uppfyller villkoren för finansiering från Tekes till innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential.

Det centrala vid bedömningen av ett tillväxtföretags finansieringsförutsättningar är att affärsmodellen antas ha förutsättningar för en snabb internationell tillväxt. Möjligheterna att uppnå målet kan variera enligt produkt- eller servicesektor samt från fall till fall. Det centrala är dock att förutsättningarna för internationell tillväxt är realistiska och att företagets affärsmodell bygger på en s.k. skalbar tillväxt, dvs. att företagets omsättning planeras öka snabbare än personalen. När finansieringsbeslutet fattas granskas innovationens nyhetsvärde, den potentiella internationella efterfrågan, marknadssituationen och marknadsprognosen samt de ansvarigas personliga förmåga och kompetens och andra resurser. Vid evalueringen utnyttjar Tekes vid behov förutom de inlämnade handlingarna även bl.a. intervjuer och eventuella bakgrundsutredningar via referenser. Stödmyndigheten ska också alltid enligt 4 § i lagen om allmänna för-

utsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet kartlägga projektets totalfinansiering, lönsamhet och konsekvenser för konkurrensen. Stöd kan beviljas endast för ett projekt som kan bedömas skapa eller utveckla förutsättningar att vara en lönsam affärsverksamhet i företaget.

I praktiken innebär definitionen att tillväxtföretagande inte ska avse enbart ett visst slags företagsverksamhet vid tillämpningen av utlänningslagen. Definitionen på en tillväxtföretagare omfattar också tanken att tillväxtföretagandet har bedömts ha möjligheter att vara en lönsam affärsverksamhet och att syftet med affärsverksamheten är att uppnå en snabb internationell tillväxt.

I stället för ett egentligt finansieringsbeslutet hänvisas i paragrafen till att finansieringsvillkoren ska vara uppfyllda i fråga om affärsmodellen. Lösningen gör det möjligt att bevilja uppehållstillstånd för tillväxtföretagare även till företagare som inte vill ta emot finansiering från Tekes. För att få ett egentligt finansieringsbeslut måste företaget också redan vara registrerat i Finland och vid behov ha den självfinansieringsandel som krävs för finansieringen som en placering i form av eget kapitel och på företagets konto. Dessa villkor kan dock inte uppfyllas om en utländsk tillväxtföretagare bara är på väg att flytta till Finland, eftersom han eller hon då inte kan få sitt företag registrerat, åtminstone inte utan en bolagspartner som är stadigvarande bosatt i Finland.

I paragrafen förutsätts för tydlighetens skull att en utlänning som söker utlåtande är verksam eller själv kommer att arbeta på heltid i det aktuella företaget och då i egenskap av företagare. Detta behövs för att syftet med grunden för uppehållstillstånd är att främja just möjligheterna för tillväxtföretagare att komma till Finland. Det kan t.ex. vara fråga om en verkställande direktör eller någon annan grundande delägare i ett företag. Viktigare än den enskilda titeln är att verksamheten till förmån för företaget är daglig och yrkesmässig till skillnad från sporadisk hobbyverksamhet. Utlåtandeförfarandet är inte heller avsett för utlänningar som arbetar som anställda, utan företagsansvar, även om de är med i företagets verksamhet redan i ett tidigt skede eller äger en andel av företagets aktiestock.

47 h §. Uppehållstillstånd för tillväxtföretagare. Till lagen fogas en ny paragraf i vilken det föreskrivs om beviljande av uppehållstillstånd för sådana tillväxtföretagare som avses i den föreslagna 47 g §. Uppehållstillståndet ska med stöd av det föreslagna 1 mom. vara kontinuerligt. Tillstånd kan sökas utomlands eller först i Finland.

Syftet med paragrafen är att i enlighet med internationella modeller göra det möjligt att bevilja tillväxtföretagare uppehållstillstånd i ett särskilt förfarande som beaktar särdragen i tillväxtföretagande. Liksom i många andra länder ska företagets affärsverksamhet redan innan uppehållstillstånd söks i stället för av uppehållstillståndsmyndigheterna evalueras av en instans som genom sin verksamhet även annars har en ingående sakkunskap om tillväxtföretagande. Den naturligaste instansen för detta i Finland är Tekes vars uppgift bl.a. är att finansiera utvecklingsprojekt i innovativa företag som är registrerade i Finland.

Förutsättningen för uppehållstillståndet är med stöd av det första momentet i paragrafen att Tekes har gett ett positivt utlåtande om att sökanden på heltid arbetar i ett tillväxtföretag som har grundats eller ska grundas i Finland enligt vad som föreskrivs i den föreslagna 47 §. Tekes utlåtande kan även innehålla ett villkorligt finansieringsbeslut. Tekes ger utlåtande om företagets affärsmodell, men det ska dock framgå av utlåtandet att sökanden på heltid innehar en ansvarsställning i det aktuella företaget. Ett positivt utlåtande från Tekes är en garanti för att den sökandes företagsverksamhet uppfyller villkoren för finansiering till tillväxtföretag i fråga om dess affärsmodell och den personliga kompetensen i företagarteamet. Därmed ska Migrationsverket inte längre evaluera företags affärsverksamhet, eftersom redan ett positivt utlåtande

från Tekes innebär att företagets affärsmodell har förutsättningar för en lönsam affärsverksamhet och tillväxt.

Ett positivt utlåtande från Tekes är ett absolut villkor för att tillstånd ska beviljas. Uppehållstillstånd på grund av tillväxtföretagande kan således inte beviljas utan ett positivt utlåtande. Därför ställs i 2 mom. villkoret att den som söker uppehållstillstånd ska foga utlåtandet till sin ansökan. Utlåtandet kan och bör sökas före processen för uppehållstillstånd. Uppehållstillstånd kan i praktiken sökas även utan positivt utlåtande, men i praktiken lönar det sig inte för den som fått ett negativt utlåtande att inleda förfarandet för uppehållstillstånd när förutsättningarna för att få tillstånd saknas om det absoluta villkoret inte uppfylls. Evalueringen av affärsmodellen och tillväxtpotentialen för ett företag som ska grundas eller som redan har grundats ska föregås av en uppehållstillståndsprocess, eftersom det när allt kommer omkring enligt internationella erfarenheter inte är alla tillväxtföretagare som fått en positiv evaluering av sin affärsmodell som ansöker om uppehållstillstånd i det aktuella landet.

Uppehållstillstånd ska med stöd av det föreslagna 2 mom. inledas inom två månader från det att utlåtandet lämnades. Evalueringen av affärsverksamheten görs utifrån rådande marknadsläge och därför är informationsvärdet av ett positivt utlåtande inte oändligt.

Villkoren för uppehållstillstånd för tillväxtföretagare skulle i praktiken skilja sig från det uppehållstillstånd som föreslås för företagare i synnerhet på den punkten att tillväxtföretagsverksamhet kännetecknas av en större risktagning än s.k. traditionell företagsverksamhet och av att verksamheten är inriktad på en snabb internationell tillväxt. Målet för verksamheten är således inte enbart en lönsam affärsverksamhet, utan i tillväxtföretagsverksamheten ingår begreppsmässigt tanken om fokusering på en snabb internationell tillväxt. Utmärkande för produkten eller tjänsten är innovativitet eller nyhetsvärde. Till skillnad från den s.k. traditionella affärsmodellen är också en fortlöpande anpassning av produkten eller tjänsten typiskt för ett sådant tillväxtföretag som avses här. Som exempel kan nämnas många företag i spelbranschen, mobilapplikationer för smarttelefoner och olika webbaserade tjänster. Däremot förekommer det färre tillväxtföretag t.ex. i restaurangbranschen.

Uppehållstillstånd fås med stöd av den föreslagna bestämmelsen om det inte finns hinder för beviljandet som beror på de allmänna villkoren för beviljande av tillstånd i utlänningslagen.

I en ansökan om uppehållstillstånd fattas därmed i praktiken ett negativt beslut främst i en situation där en utlänning inte anses uppfylla försörjningskravet i 39 § i utlänningslagen. Uppehållstillstånd kan också vägras, om den sökande anses utgöra ett hot mot allmän ordning eller säkerhet eller ha för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa på det sätt som föreskrivs i 36 §. Utvärderingen av synpunkter som berör allmän ordning och säkerhet inbegriper också omständigheter som ansluter sig till skyddet av den nationella säkerheten.

Utmärkande för tillväxtföretagsverksamhet i det inledande skedet är att företagaren inte kan eller vill lyfta lön från sitt företag, utan intäkterna av företagsverksamheten styrs till att upprätthålla och utveckla verksamheten. Därför skulle det vara ändamålsenligt att det allmänna försörjningsvillkoret i 39 § i den gällande lagen tillämpas på bedömningen av den sökandes försörjning. Till skillnad från när uppehållstillstånd beviljas på grund av 5 kap. förutsätter beviljande av uppehållstillstånd inte att den sökande får en tillräcklig försörjning från sin företagsverksamhet. Vid bedömningen av försörjningsvillkoret kan även den sökandes övriga förmögenhet därmed beaktas, t.ex. personliga besparingar. Migrationsverket har i skrivande stund i praktiken betraktat cirka 1 000 euro per månad som tillräckliga inkomster och tillgångar. Beviljande av uppehållstillstånd är inte heller för närvarande bundet vid absoluta inkomstgränser, utan de är riktgivande.

I tillväxtföretag är det i allmänhet fler än en person som har ställningen som företagare och därför kan uppehållstillstånd på den grund som föreslås beviljas flera än en sökande förutsatt att de nämns i Tekes utlåtande. Andra personer som arbetar i företag ska ansöka om uppehållstillstånd på grund av arbete.

Migrationsverket kan fatta ett negativt beslut om uppehållstillstånd, om utlåtandet är mer än två månader gammalt, negativt eller utlåtandet inte har fogats till ansökan.

I 3 mom. föreskrivs dessutom för tydlighetens skull om beviljande av uppehållstillstånd för familjemedlemmar. Även familjemedlemmar till en tillväxtföretagare kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands, om de allmänna villkoren i lagen uppfylls.

Upphållstillstånd kan med stöd av 58 § i den gällande utlänningslagen återkallas, om villkoren för uppehållstillstånd inte längre uppfylls. Detta gäller om det framgår att utlänningen när allt kommer omkring inte grundar det företag som anges i ansökan eller i praktiken inte bedriver företagsverksamhet i Finland. Migrationsverket kan vid behov kontrollera att den tillväxtföretagare som fått uppehållstillstånd faktiskt har flyttat till Finland och registrerat ett företag i handelsregistret. Kontrolltidpunkten ska bedömas från fall till fall. På motsvarande sätt kan uppehållstillståndet återkallas, om utlänningen upprepade gånger tyr sig till utkomststödet och därmed inte kan svara för sin egen försörjning i Finland. Även till dessa delar är det möjligt att göra efterkontroller, om det finns skäl att misstänka att försörjningskravet inte uppfylls. Migrationsverket har rätt att få uppgifter om att utlänningen sökt sig till systemet för utkomststöd från Folkpensionsanstalten.

Upphållstillstånd kan på denna grund beviljas även i situationer då personen i fråga redan har vistats i landet på någon annan grund. Ett typiskt exempel är en utländsk studerande som tidigare har vistats i landet med uppehållstillstånd för studerande.

En tillväxtföretagare har med stöd av 78 § 3 mom. 1 punkten i utlänningslagen även rätt att arbeta i anställning hos någon annan. Att vara verksam som tillväxtföretagare ska dock vara det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet. Om det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet förändras, ska utlänningen ansöka om ett annat uppehållstillstånd.

49 §. *Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd.* I 1 mom. 3 punkten stryks begreppet uppehållstillstånd för näringsidkare och ersätts med uppehållstillstånd för företagare.

49 a §. *Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar.* I 3 mom. stryks omnämmandet av uppehållstillstånd för näringsidkare för idkande av näring och ersätts med uppehållstillstånd för företagare för bedrivande av företagsverksamhet.

53 §. *Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd.* Det föreslås att ett nytt 10 mom. fogas till paragrafen. Syftet med ändringen är att underlätta förfarandet för uppehållstillstånd för utlänningar som kommer i expertuppdrag och för tillväxtföretagare så att det första tidsbegränsade uppehållstillståndet med undantag från huvudregeln på ett år enligt paragrafens 1 mom. kan beviljas direkt för två år.

Upphållstillstånd kan således beviljas för två år, om det är fråga om en utlänning som sköter ledningsuppgifter på högsta nivå eller mellannivå i ett företag eller utför expertuppdrag som

kräver specialkompetens. Även en utländsk tillväxtföretagare ska kunna beviljas uppehållstillstånd för två år, dvs. då uppehållstillstånd beviljas med stöd av den föreslagna 47 h §.

Upphållstillstånd ska i princip beviljas sökande som avses i det nya momentet för två år för att syftet med bestämmelsen, dvs. att underlätta förfarandet för uppehållstillstånd, ska förverkligas i så stor omfattning som möjligt. Bestämmelsens ordalydelse gör det dock möjligt att bevilja uppehållstillstånd också för kortare tid än två år. En sådan situation kan t.ex. vara en anställning som är kortare än två år eller annars en uttryckt avsikt att vistas i Finland under en kortare tid än två år. Beviljande av uppehållstillstånd för två år förutsätter enligt gällande 1 mom. i praktiken även att den sökandes resedokument gäller för samma tid.

Upphållstillstånd kan beviljas även familjemedlemmar till ovan avsedda utlänning för två år. Upphållstillstånd kan också beviljas för kortare tid än två år, t.ex. om familjen inte kan visa försörjning för hela två år.

54 §. Beviljande av fortsatt tillstånd. I 3 mom. stryks omnämmandet av näringsidkande och ersätts med ett omnämnande av företagsverksamhet.

54 a §. Fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare. Till lagen fogas en ny paragraf där det föreskrivs om fortsatt tillstånd för en tillväxtföretagare som fått uppehållstillstånd. Med stöd av den föreslagna 47 h § kan en utlänning som fått uppehållstillstånd för tillväxtföretagare beviljas ett nytt uppehållstillstånd för fortsatt företagsverksamhet.

Typiskt för tillväxtföretagsverksamhet är att verksamheten och tjänsterna anpassas och därför lämnas i lagen kvar möjligheten att bevilja fortsatt tillstånd även om det är fråga om precis samma affärsverksamhet som i samband med det första tillståndet. Det är dock klart att det bör vara fråga om tillväxtföretagsverksamhet. Om affärsverksamheten inte längre är tillväxtföretagsverksamhet blir det fråga om uppehållstillstånd för företagare.

För att en tillväxtföretagare ska beviljas fortsatt tillstånd förutsätts i regel att företagsverksamheten är lönsam. Upphållstillstånd kan dock trots detta beviljas om företagets affärsmodell fortfarande är förenlig med det som föreskrivs i 47 g § ovan, dvs. den uppfyller villkoren för finansieringen från Tekes till tillväxtföretagsverksamhet. Syftet med bestämmelsen är således att lämna kvar möjligheten att fortsätta bedriva företagsverksamhet i Finland även om den inte ännu går med vinst, om företagsverksamheten fortfarande anses ha faktiska förutsättningar för en lönsam affärsverksamhet och internationell tillväxt.

I samband med fortsatt tillstånd ska det inte längre förutsättas att den sökande har skaffat en evaluering av sin affärsverksamhet från Tekes. Migrationsverket kan dock vid behov också begära utlåtande från Tekes. Det är inte fråga om ett separat delbeslut, utan om ett expertutlåtande. Utlåtande begärs i praktiken i en situation där det är oklart om det är fråga om samma eller motsvarande företagsverksamhet som när det första tillståndet söktes. Utlåtande kan också begäras om det råder oklarhet om affärsverksamhetens lönsamhet. Som exempel kan nämnas en situation där det är klart att affärsverksamheten inte går med vinst, men ändå kan ha förutsättningar för tillväxt.

De allmänna villkoren för beviljande av uppehållstillstånd ska också uppfyllas vid fortsatt tillstånd. Villkoret för uppehållstillstånd är således bl.a. att sökandens försörjning är tryggad.

Vid lönsamhetsbedömningen kan utnyttjas samma slags kännetecken som i det vedertagna förfarandet för uppehållstillstånd för företagare som avses i 3 § 7 punkten. Utgångspunkten vid lönsamhetsbedömningen är en bedömning av om företaget kan göra en tillräcklig vinst. Företaget kan dock anses ha potential för en lönsam affärsverksamhet även om företaget fort-

farande är under utveckling, om företaget kan visa att lönsamheten håller på att svänga i en gynnsammare riktning och att företagarens personliga försörjning är tryggad. Företagsverksamheten har inte ansetts lönsam, om företaget inte har visat att det kan sköta sina förpliktelser, som t.ex. lagbaserade skatter eller lönebikostnader. Förutsättningarna för en lönsam affärsverksamhet kan utredas t.ex. utifrån affärsplanen, bindande föravtal och finansieringen.

Längden på ett fortsatt tillstånd bestäms i enlighet med de allmänna bestämmelserna i 55 §.

60 §. *Ansökan om uppehållstillstånd.* Paragrafens 1 mom. ändras genom att det fogas en hänvisning till den föreslagna 47 h § till det.

60 d § *Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort.* Paragrafen ändras så att fingeravtryck inte längre tas vid ansökan om fortsatt tillstånd. Paragrafens 1 mom. ändras så att fingeravtryck inte alltid ska tas när uppehållstillstånd söks, utan endast när det första uppehållstillståndet, internationellt skydd eller permanent uppehållstillstånd söks. Fingeravtryck ska med stöd av det föreslagna 1 mom. tas också om det gått fem år sedan de föregående fingeravtrycken togs eller det finns något särskilt skäl till detta. Tidsfristen på fem år räknas från det att det föregående uppehållstillståndet beviljades.

Ansökan om fortsatt tillstånd ska i princip inte längre förutsätta ett personligt besök hos myndigheten, om den sökande inleder sin ansökan elektroniskt och även sänder in sin ansiktsbild på elektronisk väg. Att göra ansökan helt elektroniskt förutsätter en stark identifiering. Den sökandes tidigare underskrift kan överföras till ett nytt uppehållstillståndskort. I praktiken är förutsättningen också att den sökandes tidigare fingeravtryck kan utnyttjas.

Fingeravtryck tas även i fortsättningen när det första uppehållstillståndet söks eller när den sökande ansöker om internationellt skydd. Med första uppehållstillstånd avses en situation där en utlänning kommer första gången till Finland eller efter att ha varit så länge borta från landet att tillståndet inte längre är i kraft. Däremot behöver fingeravtryck inte tas om utlänningen först vistats i landet t.ex. med uppehållstillstånd för studerande och därefter ansöker om sitt första uppehållstillstånd för arbetstagare.

Fingeravtryck ska också tas om den sökande ansöker om permanent uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd är i kraft tills vidare och därför måste den sökandes identitet säkerställas även med fingeravtrycksuppgifter. Fingeravtryck tas också om den sökande ansöker om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare.

Den tekniska läsbarheten för fingeravtryck försämras med tiden och därför lämnas det i lagen en skyldighet att ta fingeravtryck åtminstone vart femte år. Utlänningen har då i allmänhet permanent uppehållstillstånd och därför behöver uppehållstillståndet inte förnyas. Även då ska det vistelsekort som beviljas som bevis för uppehållstillståndet med stöd av 60 g § förnyas med fem års mellanrum. Den sökande ska vid behov kunna kontrollera i det elektroniska ärendehanteringssystemet om han eller hon då måste ge fingeravtryck och reservera tid för ett personligt besök.

I lagen lämnas kvar en möjlighet att ta fingeravtryck även i samband med fortsatt tillstånd. I regel ska fingeravtryck dock inte tas om det inte finns ett särskilt skäl till detta. Ett sådant skäl kan t.ex. vara en situation där Migrationsverket behöver säkerställa den sökandes identitet. Om det t.ex. misstänks att personen i fråga vistas permanent utomlands, kan det finnas ett behov av att kräva att personen identifierar sig och lämnar fingeravtryck. Likaså kan fingeravtryck behövas om det uppstår en misstanke om att innehavaren av ett uppehållstillståndskort inte är samma person som har beviljats kortet, utan att kortet t.ex. har sålts till en annan person. Fingeravtryck behöver kanske också tas, om det misstänks att en person har lämnat falska

uppgifter om sin identitet i ett tidigare skede. Fingeravtryck kan också tas om de tidigare registrerade fingeravtrycken visar sig vara odugliga. Så kan till exempel vara fallet om det är fel på kortets chip eller har uppstått ett tekniskt fel när fingeravtrycken togs. Då ligger det också i den sökandes intresse att kortet för fortsatt tillstånd förses med fungerande fingeravtryck. Det kan också hända att den sökande är efterlyst eller att myndigheterna vill nå personen av något annat skäl. Fingeravtryck kan också av övervakningsskäl tas som sporadiska stickprov för att minska missbruk och undvikande av myndigheterna.

Ändringen har i praktiken ingen betydelse för en unionsmedborgares familjemedlemmar som är tredjelandsmedborgare. På uppehållskortet för unionsmedborgares familjemedlem tillämpas med stöd av 161 § i utlänningslagen det som föreskrivs om uppehållstillståndskort, men en unionsmedborgares familjemedlem beviljas uppehållskort för fem år. Därefter kan familjemedlemmen få ett permanent uppehållskort som är jämförbart med permanent uppehållstillstånd, dvs. för det ändamålet tas fingeravtryck på samma sätt som hittills.

76 §. Närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut med anledning av ansökan om uppehållstillstånd för företagare. Paragrafen ändras så att rubriken och omnämningarna av uppehållstillstånd för näringsidkare i 1 mom. ersätts med ett omnämnande av uppehållstillstånd för företagare.

78 §. Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd. Paragrafen ändras så att omnämmandet av yrkesutövning i 3 mom. 1 punkten stryks. Syftet med ändringen är att alla företagare ska ha samma ställning när det gäller rätten att arbeta. Alla företagare ska alltså ha rätt att även arbeta i ett anställningsförhållande utan ett separat uppehållstillstånd för arbetstagare. Hittills har yrkesutövare inte haft rätt att förvärvsarbeta för någon annan ens i liten omfattning. I praktiken innebär ändringen att även yrkesutövare i fortsättningen kan arbeta för någon annan. Att bedriva företagsverksamhet ska dock vara det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet. Således får det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet inte bli att utnyttja rätten att arbeta till andra arbeten, eftersom det då skulle vara fråga om att kringgå prövningen av tillgången på arbetskraft. I synnerhet i början av företagsverksamheten är det förstäeligt att arbete i liten skala på ett annat ställe skulle vara acceptabelt på samma sätt som det med stöd av den gällande lagen har varit för innehavare av uppehållstillstånd för näringsidkare. Företagandet bör också vara verkligt, dvs. företagsverksamheten får inte existera bara i syfte att kringgå prövningen av tillgången på arbetskraft. Paragraferna 36 och 58 § i utlänningslagen blir tillämpliga, om det redan i samband med ansökan eller sedan uppehållstillstånd beviljats uppdragas att syftet med sökandens vistelse i landet är något annat än företagsverksamhet i egenskap av yrkesutövare. Ansökan om uppehållstillstånd kan således förkastas eller gällande uppehållstillstånd återkallas, om företagsverksamheten inte är verklig och det huvudsakliga syftet med vistelsen i landet.

84 §. Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för företagare. Paragrafen ändras så att omnämningarna av uppehållstillstånd för näringsidkare och näringsverksamhet i rubriken och momenten ersätts med uppehållstillstånd för företagare och företagande.

164 §. Arbete och företagsverksamhet. Hänvisningen i paragrafen till uppehållstillstånd för näringsidkare ändras till en hänvisning till uppehållstillstånd för företagare.

192 §. Behörig förvaltningsdomstol. Hänvisningarna i 3 mom. till uppehållstillstånd för näringsidkare ändras till en hänvisning till uppehållstillstånd för företagare.

1.2 Lag om utlänningsregistret

3 b §. *Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden.* Det föreslås att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Ändringen i bestämmelserna om utlänningsregistret behövs för att genomföra den ovan föreslagna ändringen av 60 d § i utlänningslagen. Genom ändringen ges Migrationsverket rätt att för tillverkningen av ett nytt uppehållskort använda fingeravtryck som den som ansöker om uppehållstillstånd tidigare gett när han eller hon ansökte om sitt föregående uppehållstillstånd. Förutsättningen är att den sökande ger sitt samtycke till att de tidigare fingeravtrycken används på nytt. Ändringen innebär inte rätt att använda fingeravtrycken för ett annat nytt ändamål.

Ändringen ska också gälla tillverkningen av uppehållskort för familjemedlemmar till en unionsmedborgare. I praktiken skulle ändringen inte i någon nämnvärd utsträckning tillämpas på unionsmedborgares familjemedlemmar, eftersom uppehållskortet för en unionsmedborgares familjemedlem med vissa undantag är i kraft fem år.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att lagförslaget har antagits i riksdagen. Verkställigheten av de lagstiftningsändringar som föreslås förutsätter vissa praktiska åtgärder bl.a. i informationsbehandlingssystemen. Därför föreslås dock att det reserveras tillräckligt med tid för verkställigheten när lagförslagen antas. Den tid som krävs för åtgärderna klarnar under remissbehandlingen.

I och med den ändring som föreslås ska alla ansökningar om uppehållstillstånd för personer i företagarrställning avgöras vid samma förfarande vid NTM-centralen. Med stöd av den gällande lagen tillämpas de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande på ansökningar om uppehållstillstånd för företagare som är anhängiga vid förfaranden för uppehållstillstånd för arbetstagare vid TE-byråerna. Genom detta undviker man att villkoren för beviljande av uppehållstillstånd och den avgörande myndigheten byts medan ansökan är anhängig, vilket skulle kunna fördröja behandlingen av ansökan.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Rätten för utlänningsar att resa in i Finland och att vistas i landet regleras enligt 9 § 4 mom. i grundlagen genom lag. Enligt förarbetena till bestämmelsen är utgångspunkten för bestämmelsen den gällande huvudregeln i internationell rätt, enligt vilken en utlänning allmänt taget inte har rätt att slå sig ner i ett annat land (RP 309/1993 rd, GrUU 23/1998 rd). Av grundlagen föranleds därför inte direkt några särskilda krav på innehållet i denna lagstiftning. Ur kravet på bestämmelser i lag kan man dock härleda förbud mot diskriminering och godtycklighet liksom även ett krav på att kriterierna för och beslutsförfarandet vid ankomsten till Finland och vistelse här måste regleras med hänsyn till att utlänningsarnas rättssäkerhet garanteras (GrUU 16/2000 rd). Över alla de beslut som föreslås är det normal besvärshörs hos förvaltningsdomstolen.

Medborgare eller grupper av medborgare får inte godtyckligt särbehandlas vare sig positivt eller negativt genom lag. Bestämmelsen om jämlikhet förutsätter emellertid inte att alla ska bemötas likadant, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana (GrUU 64/2010 rd). Förutsättningarna för en utlännings inresa och specialvillkoren för uppehållstillståndet beror på inresekriteriet i den gällande lagen. Bestämmandet av närmare bestämmelser om uppehållsrätt enligt kriteriet för vistelse i landet är en utgångspunkt som också godkänts i Europeiska unionens migrationsdirektiv. Till exempel längden på uppehållstillståndet beror med stöd av den gällande lagstiftningen på grunden för beviljande av uppehållstillstånd.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Genom propositionen påverkas inte tredjelandsmedborgares rätt att utöva yrke eller idka näring. Genom propositionen föreslås ett nytt uppehållstillstånd för tillväxtföretagare och bestämmelser om annat näringsidkande föreskrivs i fortsättningen klarare som uppehållstillstånd för företagare. Genom propositionen utvidgas möjligheterna att få uppehållstillstånd på grund av företagande.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Att samla in, hantera och registrera biometriska kännetecken innebär ingrepp i skyddet för privatlivet och personuppgifter (GrUU 5/2012 rd). Det finns således skäl att bedöma förslaget som gäller tagande av fingeravtryck utifrån skyddet för privatlivet. Författningsförslaget som gäller tagande av fingeravtryck innebär att de ska tas mera sällan än vad som bestäms i den gällande lagen. I praktiken ska fingeravtryck inte längre tas i samband med ansökan om fortsatt tillstånd, om det inte gått fem år sedan de förgående togs. Lagen om utlänningsregistret (1270/1997) föreslås bli ändrad så att det enligt den blir möjligt att använda de fingeravtryck som lämnats i samband med en tidigare ansökan om uppehållstillstånd för ett nytt uppehållstillståndskort i stället för att det tas nya fingeravtryck av den sökande. Syftet med ändringen är inte att utvidga rätten att använda fingeravtrycken för något annat ändamål. Förslaget innebär således varken en försämring av nivån på det nuvarande skyddet av personuppgifterna eller ett ingrepp i de sökandes privatliv.

Propositionen innehåller inga förslag till ändringar som är betydande med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna, och den kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning enligt 72 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 3 § 7 och 9 punkten, 11, 45 och 47 §, 49 § 1 mom. 3 punkten, 49 a, 53, 54, 60 och 60 d §, mellanrubriken före 70 § samt 76, 78, 84, 164 och 192 §, av dem 3 § 7 punkten och 84 § sådana de lyder i lag 501/2016, 11 § sådan den lyder i lag 1214/2013, 47 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 360/2007 och 516/2008, 49 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 516/2008, 49 a § sådan den lyder i lag 668/2013, 53 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 323/2009, 1338/2011, 449/2012 och 90/2015, 54 § sådan den lyder i lagarna 34/2006, 449/2012, 93/2015 och 377/2015, 60 § sådan den lyder i lagarna 631/2011, 449/2012, 668/2013 och 501/2016, 60 d § sådan den lyder i lagarna 675/2015 och 501/2016, mellanrubriken före 70 § samt 76 § sådana de lyder i lag 1218/2013, 78 § sådan den lyder i lagarna 1218/2013 och 674/2015 samt 164 § sådan den lyder i lag 360/2007, samt *fogas* till lagen nya 47 g, 47 h och 54 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *uppehållstillstånd för företagare* ett uppehållstillstånd för bedrivande av företagsverksamhet som beviljas utlännningar genom ett förfarande i två steg där närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

9) *företagare* personer som bedriver företagsverksamhet i ledande ställning,

11 §

Villkor för inresa

Av en utlännning som kommer till Finland krävs det att

- 1) han eller hon har ett giltigt resedokument som berättigar till gränsövergång,
- 2) han eller hon har ett giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland,
- 3) han eller hon vid behov kan visa upp handlingar av vilka det framgår syftet med och förutsättningarna för den planerade vistelsen och kan visa att han eller hon har tillräckliga medel för sin försörjning med beaktande av såväl den planerade vistelsens längd som återresan till utreselandet eller genomresan till ett sådant tredjeland till vilket hans eller hennes inresa är garanterad, eller att han eller hon på lagligt sätt förmår skaffa sig sådana medel,
- 4) han eller hon inte har meddelats inreseförbud, och
- 5) han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

Bestämmelser om inresevillkor för tredjelandsmedborgare vid vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under vilken som helst period på 180 dagar finns i kodexen om Schengengränserna.

I 10 kap. i denna lag finns bestämmelser om inresevillkor för unionsmedborgare och därmed jämförbara personer samt för deras familjemedlemmar, när inresan grundar sig på Europeiska unionens bestämmelser om fri rörlighet.

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfällig företagsverksamhet,
- 3) för studier, eller
- 4) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om utlänningen har varit finsk medborgare eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär,

3) för företagsverksamhet av fortgående karaktär, eller

4) för genomförande av ett sådant forskningsprojekt som avses i rådets direktiv 2005/71/EG om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte (*forskardirektivet*).

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten förutsätts inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. Vid beslutsfattandet ska dock

beaktas möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

47 g §

Tillväxtföretagare

Som tillväxtföretagare betraktas en utlänning som har för avsikt att på heltid inneha en ansvarsställning i ett sådant företag som är registrerat eller ska registreras i Finland och vars affärsmodell och den personliga kompetensen bland de personer som är verksamma inom företaget uppfyller villkoren för finansiering från Innovationsfinansieringsverket Tekes, nedan Tekes, till innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential.

47 h §

Uppehållstillstånd för tillväxtföretagare

En utlänning beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om han eller hon har fått ett utlåtande där Tekes förordar verksamheten som tillväxtföretagare. Beviljande av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att utlänningen uppfyller de övriga villkoren i detta kapitel för beviljande av uppehållstillstånd.

Till ansökan om uppehållstillstånd ska det fogas ett utlåtande från Tekes som har getts högst två månader innan ansökan om uppehållstillstånd anhängiggörs.

Fortsatt uppehållstillstånd beviljas en tillväxtföretagare och hans eller hennes familjemedlemmar på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

49 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar

En tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands

- 1) för att bedriva ekonomisk verksamhet i förvärvsarbete eller i egenskap av egenföretagare,
- 2) för att studera eller delta i yrkesutbildning, eller
- 3) för andra syften.

Uppehållstillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt med beaktande av vistelsens natur.

För arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en person som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd för samma tid på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om uppehållstillstånd beviljas för en sådan rättshandling, en sådan arbetsuppgift eller sådana studier som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit född finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat eller hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så, beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag och som enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom. beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år.

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet kan beviljas för två år, om det beviljas med stöd av 47 h § eller 77 § 1 mom. Uppehållstillstånd kan också beviljas för två år, om det beviljas en familjemedlem till en utlänning som avses i de paragraferna.

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som fram-

kommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller företagsverksamhet beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. 3 punkten beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för studier beviljas efter avlagd examen ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd för sökande av arbete.

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktar mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

54 a §

Fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har beviljats ett sådant uppehållstillstånd för tillväxtföretagare som avses i 47 h §, för fortsättande av samma eller motsvarande företagsverksamhet, om företagsverksamheten har förutsättningar att vara en lönsam affärsverksamhet eller om företagets affärsmodell fortfarande uppfyller villkoren för finansiering från Tekes till innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential.

Migrationsverket kan begära utlåtande från Tekes om huruvida villkoren för affärsmodellen enligt 1 mom. uppfylls.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet ska före inresan till Finland sökas i det land där sökanden lagligen vistas. Det första uppehållstillståndet får dock sökas i Finland med stöd av 47 h, 49, 49 a, 50, 50 a, 51, 52, 52 a och 52 d §.

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska göras i Finland.

I Finland lämnas ansökan till Migrationsverket. Utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning, en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör.

Om utrikesministeriet är beviljande myndighet, får tillståndsansökan lämnas in till ministeriet efter det att sökanden redan kommit till Finland.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om uppehållstillstånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller Gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. I samband med ansökan om fortsatt tillstånd tas fingeravtryck dock endast om det finns särskilda skäl till det eller om det har gått fem år sedan det föregående uppehållstillståndskortet för vilket fingeravtryck lämnades blev beviljat eller om sökanden ansöker om permanent uppehållstillstånd eller om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Även en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör får vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av samtliga fingrar, om det har avtalats om detta med beskickningen eller tjänsteleverantören.

Om det tillfälligt är omöjligt att ta fingeravtryck när ansökan lämnas in, kan sökanden åläggas att inom en skälig tid komplettera sin ansökan genom att lämna fingeravtryck.

Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

Upphållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för företagare och annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete

76 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut med anledning av ansökan om uppehållstillstånd för företagare

Beviljandet av uppehållstillstånd för företagare baserar sig på en prövning där man ska säkerställa att företagsverksamheten har förutsättningar att vara lönsam.

Utlänningens försörjning ska vara tryggad genom förvärvsarbete, företagsverksamhet eller på något annat sätt under den tid som uppehållstillståndet gäller.

78 §

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare har rätt att arbeta med iakttagande av de begränsningar som anges i 74 §.

En utlänning som har beviljats annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete har rätt att arbeta enligt kriterierna för tillståndet. Också den som har beviljats uppehållstillståndet enligt andra kriterier har rätt att utföra arbete som avses i 77 § 1 mom. 1–5 punkten.

Rätt att arbeta har dessutom en utlänning

1) som har beviljats permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta enligt 56 a § eller kontinuerligt uppehållstillstånd på annan grund än arbete,

2) som har beviljats uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd eller annan humanitär invandring,

4) vars uppehållstillstånd är beviljat för studier, om

a) arbetet är arbetspraktik som ingår i examen eller ett slutarbete som ingår i studierna och utförs i form av förvärvsarbete,

- b) arbetsmängden utjämnas till i genomsnitt 25 timmar per vecka under den tid då egentlig undervisning ordnas vid läroanstalten, eller
 - c) heltidsarbetet infaller under en tid då egentlig undervisning inte ordnas vid läroanstalten,
 - 5) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd med stöd av 52 a eller 52 d §,
 - 6) vars uppehållstillstånd är beviljat med stöd av 51 § på grund av att utlänningen är förhindrad att lämna landet,
 - 7) som utrikesministeriet har beviljat uppehållstillstånd för utförande av bygg-, reparations- eller underhållsarbete vid beskickningar.
- Sådan rätt att arbeta som baserar sig på denna paragraf ska, med undantag av sådant uppehållstillstånd som avses i 3 mom. 7 punkten, antecknas i anslutning till utlänningens uppehållstillstånd.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för företagare

Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om de förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd för företagare som anges i 76 § uppfylls. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om företagsverksamheten är tillfällig eller fortgående.

Efter att närings-, trafik och miljöcentralen har fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlänningen uppehållstillstånd för företagare, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

164 §

Arbete och företagsverksamhet

Den som har uppehållsrätt enligt detta kapitel har obegränsad rätt att utföra förvärvsarbete utan uppehållstillstånd för arbetstagare och att bedriva företagsverksamhet utan uppehållstillstånd för företagare.

192 §

Behörig förvaltningsdomstol

Behörig att behandla besvär som avses i 190 § är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som fattat beslutet har sitt verksamhetsområde eller verksamhetsställe. Om verksamhetsområdet för den myndighet som fattat beslutet omfattar hela landet, är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets parten är bosatt.

I ett ärende som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av familjeband är den behöriga förvaltningsdomstolen dock den inom vars domkrets den familjemedlem som söker ändring i ärendet eller som i övrigt ska höras i ärendet är bosatt. Om sådana familjemedlemmar är bosatta inom olika domkretsar i Finland, är Helsingfors förvaltningsdomstol behörig förvaltningsdomstol.

I ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare är behörig förvaltningsdomstol med avvikelse från 1 mom. den inom vars domkrets sökanden är bosatt. Om sökanden inte är bosatt i Finland, är behörig förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för företagare Helsingfors förvaltningsdomstol och i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den arbetsgivare som avses i ansökan har sitt verksamhetsställe.

Helsingfors förvaltningsdomstol är behörig att behandla besvär som anförs av personer som är bosatta utomlands, om ärendet inte på det sätt som avses i 2 eller 3 mom. är förknippat med någon person eller arbetsgivare som är bosatt i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har gjorts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 3 § 7 och 9 punkten och 76 § som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 3 b § i lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 3 b §, sådan den lyder i lag 632/2011, som följer:

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, för behandling och övervakning av och beslut i ärenden som gäller utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnad av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och med fingeravtrycksuppgifter i delregistret för främlingspass och resedokument för flykting och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen (301/2004) registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 7 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Polisen har dessutom rätt att använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden på det sätt som föreskrivs i 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

RP 129/2017 rd

Migrationsverket har dessutom rätt att med den berörda personens samtycke använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden för tillverkning av uppehållstillståndskort och av uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 28 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Inrikesminister Paula Risikko

1.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 3 § 7 och 9 punkten, 11, 45 och 47 §, 49 § 1 mom. 3 punkten, 49 a, 53, 54, 60 och 60 d §, mellanrubriken före 70 § samt 76, 78, 84, 164 och 192 §, av dem 3 § 7 punkten och 84 § sådana de lyder i lag 501/2016, 11 § sådan den lyder i lag 1214/2013, 47 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 360/2007 och 516/2008, 49 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 516/2008, 49 a § sådan den lyder i lag 668/2013, 53 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 323/2009, 1338/2011, 449/2012 och 90/2015, 54 § sådan den lyder i lagarna 34/2006, 449/2012, 93/2015 och 377/2015, 60 § sådan den lyder i lagarna 631/2011, 449/2012, 668/2013 och 501/2016, 60 d § sådan den lyder i lagarna 675/2015 och 501/2016, mellanrubriken före 70 § samt 76 § sådana de lyder i lag 1218/2013, 78 § sådan den lyder i lagarna 1218/2013 och 674/2015 samt 164 § sådan den lyder i lag 360/2007, samt *fogas* till lagen nya 47 g, 47 h och 54 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *uppehållstillstånd för näringsidkare* ett uppehållstillstånd för idkande av näring som beviljas utlännningar genom ett förfarande i två steg där närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

9) *näringsidkare* personer som idkar näring eller utövar yrke under eget namn (yrkesutövare) eller som med tanke på företagsansvaret kan jämföras med sådana personer,

11 §

Villkor för inresa

Av en utlänning som kommer till Finland krävs det att

1) han eller hon har ett *sådant* giltigt rese-

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *uppehållstillstånd för företagare* ett uppehållstillstånd för *bedrivande* av *företagsverksamhet* som beviljas utlännningar genom ett förfarande i två steg där närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

9) *företagare* personer som *bedriver företagsverksamhet i ledande ställning*,

11 §

Villkor för inresa

Av en utlänning som kommer till Finland krävs det att

1) han eller hon har ett giltigt resedoku-

Gällande lydelse

dokument som *förutsätts* och som berättigar till gränsövergång,

2) han eller hon har ett *sådant* giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare som krävs, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland,

3) han eller hon vid behov kan visa upp handlingar av vilka framgår syftet med och förutsättningarna för den planerade vistelsen och kan visa att han eller hon har tillräckliga medel för sin försörjning med beaktande av såväl den planerade vistelsens längd som återresan till utreselandet eller genomresan till ett sådant tredje land till vilket hans eller hennes inresa är garanterad, eller att han eller hon på lagligt sätt förmår skaffa sig sådana medel,

4) han eller hon inte har meddelats inreseförbud, och

5) han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

Bestämmelser om inresevillkor för tredjelandsmedborgare vid vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under vilken som helst period på 180 dagar finns i kodexen om Schengengränserna.

I 10 kap. i denna lag finns bestämmelser om inresevillkor för unionsmedborgare och därmed jämförbara personer samt för deras familjemedlemmar, när inresan grundar sig på Europeiska unionens bestämmelser om fri rörlighet.

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfälligt näringsidkande,
- 3) för studier, eller
- 4) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfälligt näringsidkande

Föreslagen lydelse

ment som berättigar till gränsövergång,

2) han eller hon har ett giltigt visum, uppehållstillstånd, uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för *företagare*, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt fördrag som är bindande för Finland,

3) han eller hon vid behov kan visa upp handlingar av vilka *det* framgår syftet med och förutsättningarna för den planerade vistelsen och kan visa att han eller hon har tillräckliga medel för sin försörjning med beaktande av såväl den planerade vistelsens längd som återresan till utreselandet eller genomresan till ett sådant tredjeland till vilket hans eller hennes inresa är garanterad, eller att han eller hon på lagligt sätt förmår skaffa sig sådana medel,

4) han eller hon inte har meddelats inreseförbud, och

5) han eller hon inte anses äventyra allmän ordning och säkerhet, folkhälsan eller Finlands internationella förbindelser.

Bestämmelser om inresevillkor för tredjelandsmedborgare vid vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under vilken som helst period på 180 dagar finns i kodexen om Schengengränserna.

I 10 kap. i denna lag finns bestämmelser om inresevillkor för unionsmedborgare och därmed jämförbara personer samt för deras familjemedlemmar, när inresan grundar sig på Europeiska unionens bestämmelser om fri rörlighet.

45 §

Beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas personer som befinner sig utomlands

- 1) för tillfälligt arbete,
- 2) för tillfällig *företagsverksamhet*,
- 3) för studier, eller
- 4) om det finns andra särskilda skäl för att bevilja tillstånd.

För tillfälligt arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För tillfällig *företagsverksam-*

Gällande lydelse

beviljas uppehållstillstånd för näringsidkare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för näringsidkare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om utlänningen har varit finsk medborgare eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit in-född finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär,

3) för näringsidkande av fortgående karaktär, eller

4) för genomförande av ett sådant forskningsprojekt som avses i rådets direktiv 2005/71/EG (*forskardirektivet*) om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte.

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För näringsidkande av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för näringsidkare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för näringsidkare finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd skall kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten förutsätts inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

Föreslagen lydelse

het beviljas uppehållstillstånd för *företagare*. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för *företagare* finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt uppehållstillstånd för samma tid.

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om utlänningen har varit finsk medborgare eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit in-född finsk medborgare,

2) för arbete av fortgående karaktär,

3) för *företagsverksamhet* av fortgående karaktär, eller

4) för genomförande av ett sådant forskningsprojekt som avses i rådets direktiv 2005/71/EG om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte (*forskardirektivet*).

För arbete av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För *företagsverksamhet* av fortgående karaktär beviljas uppehållstillstånd för *företagare*. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för *företagare* finns i 5 kap.

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd. När en utlänning har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och utlänningen med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund, beviljas hans eller hennes familjemedlemmar kontinuerligt uppehållstillstånd.

För att kontinuerligt uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 1 mom. 1 punkten förutsätts inte att utlänningens eller hans eller hennes familjemedlemmars försörjning är tryggad.

Gällande lydelse

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. Vid beslutsfattandet skall dock beaktas möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

Föreslagen lydelse

När en utlänning har beviljats kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd på grund av familjeband och det familjeband som legat till grund för beviljandet har brutits, kan hans eller hennes familjemedlemmar som befinner sig utomlands beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, förutsatt att familjemedlemmarnas försörjning är tryggad. Vid beslutsfattandet ska dock beaktas möjligheten för den person som redan lagligen är bosatt i Finland att flytta tillbaka till sitt hemland eller till något annat land för att leva i en familjegemenskap, om det kan anses att familjebanden som helhet koncentreras dit.

47 g §

Tillväxtföretagare

*Som tillväxtföretagare betraktas en utlänning som har för avsikt att på heltid inneha en ansvarsställning i ett sådant företag som är registrerat eller ska registreras i Finland och vars affärsmodell och den personliga kompetensen bland de personer som är verksamma inom företaget uppfyller villkoren för finansiering från Innovationsfinansieringsverket Tekes, nedan **Tekes**, till innovativa uppstartsföretag med stor tillväxtpotential.*

47 h §

Upphållstillstånd för tillväxtföretagare

En utlänning beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd, om han eller hon har fått ett utlåtande där Tekes förordar verksamheten som tillväxtföretagare. Beviljande av uppehållstillstånd förutsätter dessutom att utlänningen uppfyller de övriga villkoren i detta kapitel för beviljande av uppehållstillstånd.

Till ansökan om uppehållstillstånd ska det fogas ett utlåtande från Tekes som har getts högst två månader innan ansökan om uppehållstillstånd blev anhängig.

Fortsatt uppehållstillstånd beviljas en tillväxtföretagare och hans eller hennes familjemedlemmar på ansökan som görs i Finland eller utomlands.

Gällande lydelse

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare som sökts i Finland,

49 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar

En tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands

1) för att bedriva ekonomisk verksamhet i förvärvsarbete eller i egenskap av egenföretagare,

2) för att studera eller delta i yrkesutbildning, eller

3) för andra syften.

Upphållstillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt med beaktande av vistelsens natur.

För arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller annat uppehållstillstånd. För idkande av näring beviljas uppehållstillstånd för näringsidkare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och näringsidkare ingår i 5 kap.

När en person som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas hans eller

Föreslagen lydelse

49 §

Beviljande av första tidsbegränsat uppehållstillstånd för utlänningar som kommit till landet utan uppehållstillstånd

Utlänningar som kommit till Finland utan uppehållstillstånd ska beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd i Finland, om förutsättningar för beviljande av ett sådant uppehållstillstånd utomlands föreligger och om

3) det med tanke på utlänningen eller arbetsgivaren är ogrundat att vägra sådant uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för företagare som sökts i Finland,

49 a §

Beviljande av uppehållstillstånd för en tredjelandsmedborgare som fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i en annan medlemsstat i Europeiska unionen samt för dennes familjemedlemmar

En tredjelandsmedborgare som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands

1) för att bedriva ekonomisk verksamhet i förvärvsarbete eller i egenskap av egenföretagare,

2) för att studera eller delta i yrkesutbildning, eller

3) för andra syften.

Upphållstillståndet beviljas som tillfälligt eller kontinuerligt med beaktande av vistelsens natur.

För arbete beviljas uppehållstillstånd för arbetstagare eller något annat uppehållstillstånd. För företagsverksamhet beviljas uppehållstillstånd för företagare. Närmare bestämmelser om beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare finns i 5 kap.

När en person som i en annan medlemsstat i unionen fått EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd beviljas hans eller

Gällande lydelse

hennes familjemedlemmar tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd för samma tid på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljas för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om uppehållstillstånd beviljas för en sådan rättshandling, en sådan arbetsuppgift eller sådana studier som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat eller hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så,

Föreslagen lydelse

erligt uppehållstillstånd beviljas hans eller hennes familjemedlemmar tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd för samma tid på ansökan som gjorts i Finland eller utomlands.

53 §

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd

Om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf, beviljas det första tidsbegränsade uppehållstillståndet för ett år, dock högst för den tid sökandens resedokument gäller, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Om uppehållstillstånd beviljas på grund av familjeband, får giltighetstiden för det uppehållstillstånd som beviljas dock inte vara längre än giltighetstiden för det uppehållstillstånd för en familjemedlem som ligger till grund för beviljandet av uppehållstillståndet.

Uppehållstillstånd kan beviljas för kortare eller längre tid än ett år, om uppehållstillstånd beviljas för en sådan rättshandling, en sådan arbetsuppgift eller sådana studier som utförs inom en bestämd känd tid. Tidsbegränsat uppehållstillstånd får dock inte beviljas för mer än två år.

En utlänning som har varit finsk medborgare eller av vars föräldrar åtminstone den ena eller av vars mor- eller farföräldrar en är eller har varit infödd finsk medborgare beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om inte uppehållstillstånd söks för en kortare tid.

Den som hör till personalen vid en främmande stats diplomatiska beskickning eller konsulat eller hans eller hennes familjemedlemmar kan beviljas uppehållstillstånd för hela den tjänstgöringsperiod som uppgetts.

Ett offer för människohandel och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet beviljas uppehållstillstånd för minst sex månader och högst ett år.

Uppehållstillstånd som grundar sig på flyktingskap eller alternativt skydd beviljas för fyra år.

EU-blåkort beviljas för två år. Om anställningskontraktet omfattar en kortare tid än så,

Gällande lydelse

beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnes-skyddsprogram enligt lagen om vittnes-skyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år, om han eller hon enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom.

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som framkommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller näringsidkande, beviljas efter två års oavbruten vistelse i landet kontinuerligt uppehållstillstånd, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. 3 punkten beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för studier, beviljas efter avlagd examen ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd för sökande av arbete.

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt up-

Föreslagen lydelse

beviljas EU-blåkortet för den tid anställningskontraktet gäller, plus tre månader. Familjemedlemmar till innehavare av EU-blåkort beviljas uppehållstillstånd för motsvarande tid.

En utlänning som omfattas av ett vittnes-skyddsprogram enligt lagen om vittnes-skyddsprogram och en utlänning som tas till Finland i enlighet med ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 93 § i denna lag och som enligt vad som beslutas ska bli beviljad kontinuerligt uppehållstillstånd med stöd av 113 § 1 mom. beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd för fyra år.

Det första tidsbegränsade uppehållstillståndet kan beviljas för två år, om det beviljas med stöd av 47 h § eller 77 § 1 mom. Upphållstillstånd kan också beviljas för två år, om det beviljas en familjemedlem till en utlänning som avses i de paragraferna.

54 §

Beviljande av fortsatt tillstånd

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet fortfarande uppfylls.

Om en utlänning har fått uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd, beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte på basis av de omständigheter som framkommit förefaller uppenbart att de villkor på grundval av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades inte längre uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för arbete eller *företagsverksamhet* beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om villkoren för beviljande av tillstånd fortfarande uppfylls.

En utlänning som med stöd av 45 § 1 mom. 3 punkten beviljats tillfälligt uppehållstillstånd för studier beviljas efter avlagd examen ett nytt tillfälligt uppehållstillstånd för sökande av arbete.

En utlänning som med stöd av 51 § beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet, ett offer för människohandel som beviljats tillfälligt up-

Gällande lydelse

uppehållstillstånd, och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd, beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktat mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

Föreslagen lydelse

uppehållstillstånd och en i 52 d § avsedd tredjelandsmedborgare som vistats och arbetat olagligt i landet och som beviljats tillfälligt uppehållstillstånd beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd efter två års oavbruten vistelse i landet, om de omständigheter med stöd av vilka det föregående tidsbegränsade uppehållstillståndet beviljades fortfarande föreligger.

Giltighetstiden för ett tillfälligt uppehållstillstånd som beviljats en sådan tredjelandsmedborgare som avses i 52 d § förlängs till dess att personen har betalats de lönefordringar som han eller hon har rätt till och som har kunnat drivas in.

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas på nya grunder, om utlänningen kunde beviljas första uppehållstillstånd på dessa nya grunder. En utlänning som beviljats tillfälligt eller kontinuerligt uppehållstillstånd på grund av familjeband kan beviljas uppehållstillstånd efter det att familjebandet brutits, om han eller hon har fast anknytning till Finland eller om hans eller hennes personliga situation är särskilt svår på grund av våld eller utnyttjande som maken riktat mot honom eller henne eller hans eller hennes barn eller som maken godkänt medan familjebandet bestod och en vägran att bevilja tillstånd skulle vara oskälig med beaktande av omständigheterna.

54 a §

Fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare

Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har beviljats ett sådant uppehållstillstånd för tillväxtföretagare som avses i 47 h §, för fortsättande av samma eller motsvarande företagsverksamhet, om företagsverksamheten har förutsättningar att vara en lönsam affärsverksamhet eller om företagets affärsmodell fortfarande uppfyller villkoren för finansiering från Tekes till innovativa uppstarts företag med stor tillväxtpotential.

Migrationsverket kan begära utlåtande från Tekes om huruvida villkoren för affärsmodellen enligt 1 mom. uppfylls.

Gällande lydelse

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet ska före inresan till Finland sökas utomlands i det land där sökanden lagligen vistas. Det första uppehållstillståndet får dock sökas i Finland med stöd av 49, 49 a, 50, 50 a, 51, 52, 52 a och 52 d §.

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska göras i Finland.

I Finland lämnas ansökan till Migrationsverket. Utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning, en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör.

Om utrikesministeriet är beviljande myndighet, får tillståndsansökan lämnas in till ministeriet efter det att sökanden redan kommit till Finland.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om uppehållstillstånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar.

Även en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör får vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av samtliga fingrar, om det har avtalats om detta med beskickningen eller tjänsteleverantören.

Om det tillfälligt är omöjligt att ta fingerav-

Föreslagen lydelse

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet ska före inresan till Finland sökas i det land där sökanden lagligen vistas. Det första uppehållstillståndet får dock sökas i Finland med stöd av 47 h, 49, 49 a, 50, 50 a, 51, 52, 52 a och 52 d §.

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska göras i Finland.

I Finland lämnas ansökan till Migrationsverket. Utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning, en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör.

Om utrikesministeriet är beviljande myndighet, får tillståndsansökan lämnas in till ministeriet efter det att sökanden redan kommit till Finland.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om uppehållstillstånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller Gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. *I samband med ansökan om fortsatt tillstånd tas fingeravtryck dock endast om det finns särskilda skäl till det eller om det har gått fem år sedan det föregående uppehållstillståndskortet för vilket fingeravtryck lämnades blev beviljat eller om sökanden ansöker om permanent uppehållstillstånd eller om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.*

Även en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör får vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av samtliga fingrar, om det har avtalats om detta med beskickningen eller tjänsteleverantören.

Om det tillfälligt är omöjligt att ta fingerav-

Gällande lydelse

tryck när ansökan lämnas in, kan sökanden åläggas att inom en rimlig tid komplettera sin ansökan genom att lämna fingeravtryck.

Sökanden ska foa sin ansiktsbild till ansökan.

Uppehållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för näringsidkare och annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete

76 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut på ansökan om uppehållstillstånd för näringsidkare

Beviljandet av uppehållstillstånd för näringsidkare baserar sig på en prövning där man ska säkerställa att näringsverksamheten har förutsättningar att vara lönsam.

Utlänningens försörjning ska vara tryggad genom förvärvsarbete, näringsverksamhet eller på något annat sätt under den tid som uppehållstillståndet gäller.

78 §

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare har rätt att arbeta med iakttagande av de begränsningar som anges i 74 §.

En utlänning som har beviljats annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete har rätt att arbeta enligt kriterierna för tillståndet. Också den som har beviljats uppehållstillståndet enligt andra kriterier har rätt att utföra arbete som avses i 77 § 1 mom. 1–5 punkten.

Rätt att arbeta har dessutom en utlänning

1) som har beviljats permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare enligt 56 a § eller kontinuerligt uppehållstillstånd på annan grund än arbete *eller yrkesutövning*,

2) som har beviljats uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd eller annan humanitär invandring,

Föreslagen lydelse

tryck när ansökan lämnas in, kan sökanden åläggas att inom en skäligen tid komplettera sin ansökan genom att lämna fingeravtryck.

Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

*Uppehållstillstånd för arbetstagare, uppehållstillstånd för **företagare** och annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete*

76 §

*Närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut med anledning av ansökan om uppehållstillstånd för **företagare***

Beviljandet av uppehållstillstånd för *företagare* baserar sig på en prövning där man ska säkerställa att *företags*verksamheten har förutsättningar att vara lönsam.

Utlänningens försörjning ska vara tryggad genom förvärvsarbete, *företags*verksamhet eller på något annat sätt under den tid som uppehållstillståndet gäller.

78 §

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare har rätt att arbeta med iakttagande av de begränsningar som anges i 74 §.

En utlänning som har beviljats annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete har rätt att arbeta enligt kriterierna för tillståndet. Också den som har beviljats uppehållstillståndet enligt andra kriterier har rätt att utföra arbete som avses i 77 § 1 mom. 1–5 punkten.

Rätt att arbeta har dessutom en utlänning

1) som har beviljats permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta enligt 56 a § eller kontinuerligt uppehållstillstånd på annan grund än arbete,

2) som har beviljats uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd eller annan humanitär invandring,

4) vars uppehållstillstånd är beviljat för

Gällande lydelse

4) vars uppehållstillstånd är beviljat för studier, om

a) arbetet är arbetspraktik som ingår i examen eller ett slutarbete som ingår i studierna och utförs i form av förvärvsarbete,

b) mängden av arbete utjämnas till i genomsnitt 25 timmar per vecka under den tid då egentlig undervisning ordnas vid läroanstalten, eller

c) heltidsarbetet infaller under en tid då egentlig undervisning inte ordnas vid läroanstalten,

5) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd med stöd av 52 a eller 52 d §,

6) vars uppehållstillstånd är beviljat med stöd av 51 § på grund av att utlänningen är förhindrad att lämna landet, (22.5.2015/674)

7) som utrikesministeriet har beviljat uppehållstillstånd för utförande av bygg-, reparations- eller underhållsarbete vid beskickningar.

Sådan rätt att arbeta som baserar sig på denna paragraf ska, med undantag av sådant uppehållstillstånd som avses i 3 mom. 7 punkten, antecknas i anslutning till utlänningens uppehållstillstånd.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för näringsidkare

Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör huruvida de förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd för näringsidkare som anges i 76 § uppfylls. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om näringsidkandet är tillfälligt eller fortgående.

Efter att närings-, trafik och miljöcentralen fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlänningen uppehållstillstånd för näringsidkare, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

164 §

Arbete och idkande av näring

Den som har uppehållsrätt enligt detta kapitel har obegränsad rätt att utföra förvärvs-

Föreslagen lydelse

studier, om

a) arbetet är arbetspraktik som ingår i examen eller ett slutarbete som ingår i studierna och utförs i form av förvärvsarbete,

b) arbetsmängden utjämnas till i genomsnitt 25 timmar per vecka under den tid då egentlig undervisning ordnas vid läroanstalten, eller

c) heltidsarbetet infaller under en tid då egentlig undervisning inte ordnas vid läroanstalten,

5) som har beviljats tillfälligt uppehållstillstånd med stöd av 52 a eller 52 d §,

6) vars uppehållstillstånd är beviljat med stöd av 51 § på grund av att utlänningen är förhindrad att lämna landet,

7) som utrikesministeriet har beviljat uppehållstillstånd för utförande av bygg-, reparations- eller underhållsarbete vid beskickningar.

Sådan rätt att arbeta som baserar sig på denna paragraf ska, med undantag av sådant uppehållstillstånd som avses i 3 mom. 7 punkten, antecknas i anslutning till utlänningens uppehållstillstånd.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för företagare

Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om de förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd för *företagare* som anges i 76 § uppfylls. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om *företagsverksamheten* är tillfällig eller fortgående.

Efter att närings-, trafik och miljöcentralen har fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlänningen uppehållstillstånd för *företagare*, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

164 §

Arbete och företagsverksamhet

Den som har uppehållsrätt enligt detta kapitel har obegränsad rätt att utföra förvärvs-

Gällande lydelse

arbete utan uppehållstillstånd för arbetstagare och att idka näring utan uppehållstillstånd för näringsidkare.

192 §

Behörig förvaltningsdomstol

Behörig att behandla besvär som avses i 190 § är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som fattat beslutet har sitt verksamhetsområde eller verksamhetsställe. Om verksamhetsområdet för den myndighet som fattat beslutet omfattar hela landet, är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets parten är bosatt.

I ett ärende som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av familjeband är den behöriga förvaltningsdomstolen den inom vars domkrets den familjemedlem som söker ändring i ärendet eller som i övrigt skall höras i ärendet är bosatt. Om sådana familjemedlemmar är bosatta inom olika domkretsar i Finland, är Helsingfors förvaltningsdomstol behörig förvaltningsdomstol.

I ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för näringsidkare är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets sökanden är bosatt. Om sökanden inte är bosatt i Finland, är Helsingfors förvaltningsdomstol behörig förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för näringsidkare. I ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets den arbetsgivare som avses i ansökan har sitt verksamhetsställe.

Helsingfors förvaltningsdomstol är behörig att behandla besvär som anförs av personer som är bosatta utomlands, om ärendet inte på det sätt som avses i 2 eller 3 mom. är förknippat med någon person eller arbetsgivare som är bosatt i Finland.

Föreslagen lydelse

arbete utan uppehållstillstånd för arbetstagare och att bedriva *företagsverksamhet* utan uppehållstillstånd för *företagare*.

192 §

Behörig förvaltningsdomstol

Behörig att behandla besvär som avses i 190 § är den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som fattat beslutet har sitt verksamhetsområde eller verksamhetsställe. Om verksamhetsområdet för den myndighet som fattat beslutet omfattar hela landet, är behörig förvaltningsdomstol den inom vars domkrets parten är bosatt.

I ett ärende som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av familjeband är den behöriga förvaltningsdomstolen *dock* den inom vars domkrets den familjemedlem som söker ändring i ärendet eller som i övrigt ska höras i ärendet är bosatt. Om sådana familjemedlemmar är bosatta inom olika domkretsar i Finland, är Helsingfors förvaltningsdomstol behörig förvaltningsdomstol.

I ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare och uppehållstillstånd för företagare är behörig förvaltningsdomstol *med avvikelse från 1 mom.* den inom vars domkrets sökanden är bosatt. Om sökanden inte är bosatt i Finland, är behörig förvaltningsdomstol i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för *företagare* Helsingfors förvaltningsdomstol och i ett ärende som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den arbetsgivare som avses i ansökan har sitt verksamhetsställe.

Helsingfors förvaltningsdomstol är behörig att behandla besvär som anförs av personer som är bosatta utomlands, om ärendet inte på det sätt som avses i 2 eller 3 mom. är förknippat med någon person eller arbetsgivare som är bosatt i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som har gjorts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 3 § 7 och 9 punkten och 76 § som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 3 b § i lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 3 b §, sådan den lyder i lag 632/2011,
som följer:

Gällande lydelse

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, för behandling, beslut och övervakning av utlänningsars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnade av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och med fingeravtrycksuppgifter i delregistret för främlingspass och resedokument för flykting och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i in-

Föreslagen lydelse

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, för behandling och övervakning av och beslut i ärenden som gäller utlänningsars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnade av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och med fingeravtrycksuppgifter i delregistret för främlingspass och resedokument för flykting och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen (301/2004) registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 7 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verk-

Gällande lydelse

formationssystemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Polisen har dessutom rätt att använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden på det sätt som föreskrivs i 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

Föreslagen lydelse

systemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Polisen har dessutom rätt att använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden på det sätt som föreskrivs i 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

Migrationsverket har dessutom rätt att med den berörda personens samtycke använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden för tillverkning av uppehållstillståndskort och av uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem.

Denna lag träder i kraft den 20 .
